

Evalvacija prenovljenega programa in podpornega gradiva za pedagoško – andragoško usposabljanja mentorjev

Priloga 1: Delno poročilo o rezultatih anketiranja izvajalcev pedagoško – andragoškega usposabljanja mentorjev

December, 2023

PRI PRIPRAVI POROČILA SO SODELOVALI:

Zunanji sodelavci:

dr. Petra Štirn Janota

Sodelavci Centra RS za poklicno izobraževanje:

mag. Tina Klarič

Glavna in odgovorna urednica:

mag. Tina Klarič

Metodološki pregled:

Nina Kristl

Tehnična urednica:

Teja Sever Žagar

Besedilo ni jezikovno pregledano

Center RS za poklicno izobraževanje

Ljubljana, december, 2023

Projekt sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU. Projekt se izvaja skladno z načrtom v okviru razvojnega področja »Pametna, trajnostna in vključujoča rast«, komponente Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3 K5), ukrepov: reforma C. Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest in investicija G. Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela: projekt Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest.

Kazalo vsebine

Uvod	6
1 Metodologija	8
1.1 Populacija in vzorec	8
1.2 Zbiranje podatkov in instrument	9
1.3 Obdelava podatkov	9
2 Rezultati	10
2.1 I. področje: prenovljeni program za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev	10
2.2 II. področje: podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev	41
3 Ugotovitve in predlogi za nadaljnje delo	50
4 Priloga - Vprašalnik za izvajalce prenovljenega programa pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev	54

Kazalo razpredelnic

Razpredelnica 1: Institucija, s katere prihajajo izvajalci	8
Razpredelnica 2: Delovno mesto izvajalcev	8
Razpredelnica 3: Sklop, katerega izvajalci predavajo oz. izvajajo	10
Razpredelnica 4: Čas sodelovanja pri izvajanju pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev	11
Razpredelnica 5: Aktualnost vsebin prenovljenega programa	12
Razpredelnica 6: Spremembe pri izvajanju prenovljenega programa	17
Razpredelnica 7: Uporabnost ciljev sklopa 1 »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«	21
Razpredelnica 8: Uporabnost ciljev sklopa 2 »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«	26

Razpredelnica 9: Uporabnost ciljev sklopa 3 »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«	32
Razpredelnica 10: Poznavanje podpornega gradiva	41
Razpredelnica 11: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z dveh vidikov ..	43
Razpredelnica 12: Ocena uporabnosti, zanimivosti in razumljivosti didaktičnih elementov v podpornem gradivu	45

Kazalo diagramov

Diagram 1: Kolikokrat ste že izvedli prenovljeni program pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev?.....	10
Diagram 2: Aktualnost prenovljenega programa za delo mentorjev	15
Diagram 3: Spremembe pri izvajanju prenovljenega programa	18
Diagram 4: Ustreznosti časovne opredelitve prenovljenega programa.....	19
Diagram 5: Uporabnost ciljev sklopa 1 »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«.....	24
Diagram 6: Uporabnost ciljev sklopa 2 »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«	30
Diagram 7: Uporabnost ciljev sklopa 3 »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«	36
Diagram 8: Uporaba didaktičnih metod.....	37
Diagram 9: Težave pri izvedbi usposabljanj	39
Diagram 10: Vloga pri pripravi zaključne naloge.....	40
Diagram 11: Način uporabe podpornega gradiva	42
Diagram 12: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacijo ciljev	44
Diagram 13: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z vidika uporabnosti za udeležence.....	44
Diagram 14: Uporabnost didaktičnih elementov podpornega gradiva	46
Diagram 15: Zanimivost didaktičnih elementov podpornega gradiva.....	47
Diagram 16: Razumljivost didaktičnih elementov podpornega gradiva.....	48

Seznam kratic

PUD Praktično usposabljanje z delom v podjetjih

PRI Praktično izobraževanje v višješolskem strokovnem izobraževanju

Uvod

Delno poročilo je nastalo v okviru Evalvacije prenovljenega programa in podpornega gradiva za pedagoško – andragoško usposabljanja mentorjev. Namen celotne evalvacije je ugotoviti, kako izvajalci in udeleženci prenovljenega usposabljanja ocenjujejo prenovljeni program in podporno gradivo. V pričujočem poročilu so podrobno predstavljeni rezultati anketiranja izvajalcev usposabljanja. V poročilu so predstavljene ugotovitve anketiranja in podani le delni zaključki. Zaključki evalvacije bodo sicer predstavljeni v sinteznem poročilu, ki bo vključevalo ugotovitve:

- anketiranja izvajalcev prenovljenega programa,
- anketiranja udeležencev prenovljenega programa
- analize zaključnih nalog, ki jih pripravijo udeleženci ob zaključku usposabljanja in
- izvedbe fokusnih skupin z izvajalci.

V delu evalvacije, ki se nanaša na izvajalce prenovljenega programa, sta nas zanimali dve temeljni področji, ki smo ju razdelili na posamezna pod-področja:

I. Področje: Prenovljeni program za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

1. Kako izvajalci ocenjujejo aktualnost vsebin prenovljenega programa?
2. V kolikšni meri so izvajalci prenovljenega programa spremenili: priprave na predavanje, gradivo za udeležence (izročki), gradivo za udeležence (viri, povzetki virov), didaktične metode, naloge za samostojno delo, vsebino zaključne naloge in preverjanje pridobljenih kompetenc udeležencev?
3. Kaj menijo izvajalci o časovni razporeditvi prenovljenega programa po kriterijih: čas za uresničevanje zastavljenih ciljev, čas za pedagoško in samostojno delo, čas za pripravo zaključne naloge?
4. Kako izvajalci ocenjujejo uporabnost ciljev prenovljenega programa, ki ga izvajajo?
5. V kolikšni meri uporabljajo izvajalci različne (didaktične) metode (predavanje, delo z viri, delo v parih, metoda snežne kepe, demonstriranje, igra vlog, metoda 4 stopenj, refleksija, učni razgovor)?

6. Kako, po mnenju izvajalcev, udeleženci usposabljanja opravijo ure samostojnega dela?
7. Ali in koliko težav so imeli izvajalci pri izvedbi usposabljanja pri izbiri literature za posamezno tematiko, pri pripravi na izvedbo programa, pri pripravi gradiva za udeležence, izbiri ustreznih metod dela, izbiri nalog za samostojno delo, mentoriranju zaključne naloge in evalviranju zaključne naloge?
8. Kakšno vlogo imajo izvajalci pri pripravi zaključne naloge (med usposabljanjem dajo udeležencem navodila, kako naj pripravijo zaključno nalogo, udeležencem pomagajo zbrati temo zaključne naloge, mentorirajo pripravo zaključne naloge, so izpraševalci)?

II. Področje: Podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

1. Ali izvajalci poznajo Podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev?
2. Ali in kako izvajalci uporabljajo podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev?
3. Kako izvajalci ocenjujejo podporno gradivo z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacije ciljev posameznega sklopa ter z vidika razumljivosti za udeležence?
4. Kako izvajalci ocenjujejo didaktične elemente priročnika z vidika uporabnosti, zanimivosti in razumljivosti?

V poročilu je za uvodom predstavljena metodologija evalvacije, nato so predstavljeni rezultati po posameznih vprašanjih iz vprašalnika. Sledijo glavne ugotovitve. V prilogi je vprašalnik, ki so ga izpolnjevali izvajalci prenovljenega programa za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev.

1 Metodologija

1.1 Populacija in vzorec

Vprašalnik smo poslali 145 izvajalcem, ki so bili predvideni za izvajanje prenovljenega programa za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev. Na vprašalnik je odgovorilo 106 izvajalcev oziroma 65,1 %, torej slabi dve tretjini vseh izvajalcev.

Razpredelnica 1: Institucija, s katere prihajajo izvajalci

Institucija	f	f (%)
Šola	84	79,2
Zbornica	9	8,5
Delodajalci, mentorji	13	12,2
Skupaj	106	100,0

Največ izvajalcev programa prihaja iz šol (84 izvajalcev ali 79,2 %), 12,2 % izvajalcev je delodajalcev oziroma mentorjev, 8,5 % pa prihaja iz vrst zbornic ([Razpredelnica 1](#)).

Razpredelnica 2: Delovno mesto izvajalcev

Delovno mesto (n = 82)	f	f (%)
Učitelj strokovnih modulov	31	37,8
Organizator PUD	21	25,6
Učitelj splošnih predmetov	19	23,2
Svetovalni delavec	18	22,0
Učitelj praktičnega pouka	11	13,4
Ravnatelj/direktor	8	9,8
Drugo	8	9,8
Učitelj strokovnih modulov	31	37,8

Pri vprašanju o delovnem mestu so lahko anketiranci izbrali več odgovorov, saj so lahko hkrati v več vlogah, npr. en izvajalec je lahko hkrati učitelj strokovnih modulov in organizator PUD, ali pa učitelj praktičnega pouka; lahko je izvajalec hkrati učitelj praktičnega pouka in organizator PUD in podobno ([Razpredelnica 2](#)). Kakorkoli, največ izvajalcev je učiteljev strokovnih modulov – 31 ali 37,8 %, tem sledijo vloge: organizator PUD – 21 ali 25,6 %, učitelj splošnih predmetov – 19 ali 23,2 % in svetovalni delavec – 18 ali 22 %. Učiteljev praktičnega pouka je med izvajalci 11 ali 13,4 %. Najmanj

izvajalcev je ravnatelj/direktorjev - 8 ali 9,8 %. Pod drugo so anketiranci navedli še: predavatelj (n = 3), koordinatorica mednarodnih projektov (n = 1), organizator izobraževanja odraslih (n = 1), pomočnica ravnateljice (n = 1), strokovni sodelavec v projektni pisarni (n = 1).

Velik delež izvajalcev je učiteljev splošnih predmetov in svetovalnih delavcev (skupaj 45,2 %). Smiselno bi bilo preveriti, koliko in kakšen stik imajo s praktičnim usposabljanjem in delodajalci.

Tiste izvajalce, ki prihajajo iz zbornic, smo dodatno vprašali, kakšna je njihova vloga na zbornici. 3 izvajalci so kot svetovalci zaposleni na zbornici, 6 izvajalcev predstavlja zbornico kot zunanji sodelavci, od tega so 3 predavatelji.

1.2 Zbiranje podatkov in instrument

Za namen raziskave smo pripravili anketni vprašalnik (glej prilogo), ki je vseboval 25 vprašanj, od tega 14 enostavnih vprašanj – 7 vprašanj zaprtega tipa z možnostjo izbire enega odgovora, 3 zaprta vprašanja z možnostjo izbire več odgovorov in štiri vprašanja odprtega tipa. Vprašalnik vsebuje 11 sklopov postavk, na katera so anketiranci odgovarjali s pomočjo večstopenjskih ocenjevalnih lestvic, med njimi so trije sklopi postavk kombinirane tabele, kjer so anketiranci pri vsaki od postavk svoj odgovor še pojasnili. Vprašalnik smo postavili v spletno okolje 1KA in ga meseca januarja 2023 posredovali izvajalcem. Vprašalnik je bil aktiven 3 tedne.

1.3 Obdelava podatkov

Podatke smo obdelali na nivoju deskriptivne statistike, in sicer smo izračunali absolutne in relativne frekvence pojavlja posameznih odgovorov iz vprašalnika. Rezultati so v poročilu predstavljeni v tabelah s frekvenčno porazdelitvijo (strukturni odstotki) ter mestoma tudi v grafični obliki.

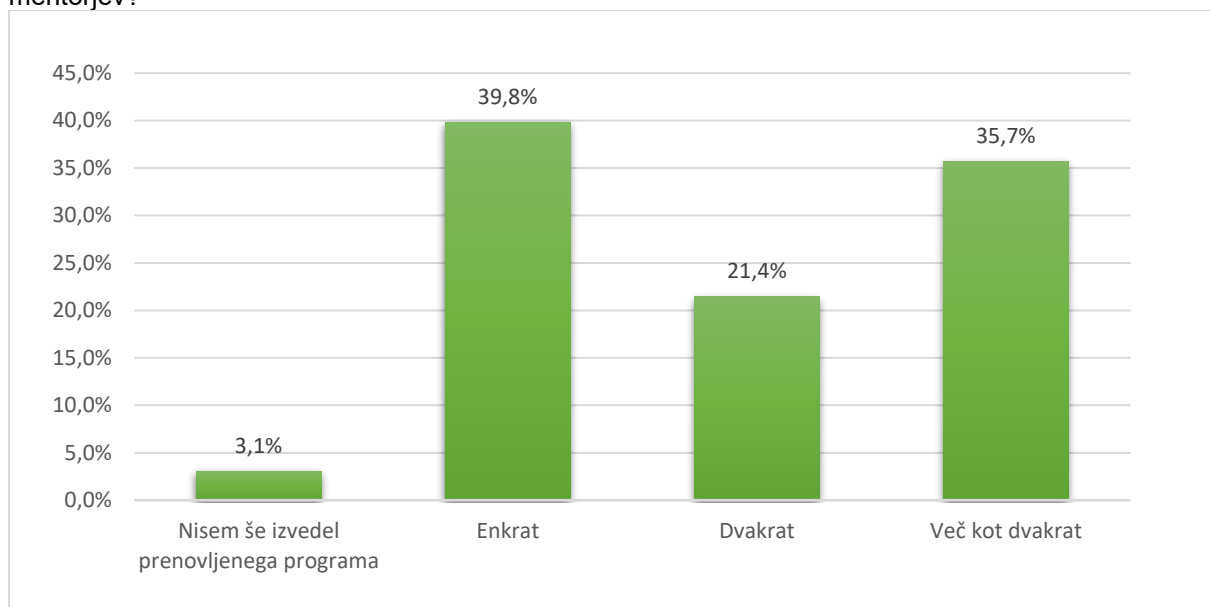
Odgovore anketirancev pri odprtih vprašanjih smo najprej pregledali in izločili iz nadaljnje obravnave tiste, ki niso odgovarjali na postavljeno vprašanje. Nadalje smo odgovore anketiranih uvrstili v kategorije. Pri vprašanjih, kjer je bilo odgovorov veliko, smo posamezne dele odgovorov kodirali.

2 Rezultati

2.1 I. področje: prenovljeni program za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

Skoraj vsi anketirani (100 ali 96,2 %) poznajo prenovljeni program. Predpostavljamo, da tisti, ki ne poznajo prenovljenega programa (4 ali 3,8 %), tega tudi še niso izvajali.

Diagram 1: Kolikokrat ste že izvedli prenovljeni program pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev?

Samo dobra tretjina anketiranih (35 ali 35,7 %) je izvedla prenovljeni program več kot dvakrat (**Diagram 1**). Dobra petina (21 ali 21,4 %) anketiranih je izvedlo prenovljeni program dvakrat, največ anketiranih (39 ali 39,8 %) pa je izvedlo izobraževalni program samo enkrat. Le malo izvajalcev prenovljenega programa še ni izvedlo (3 ali 3,1 %).

Razpredelnica 3: Sklop, katerega izvajalci predavajo oz. izvajajo

Sklop (n = 91)	f	f (%)
Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja	44	48,4
Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?	42	46,2
Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?	33	36,3
Zaključna naloga	37	40,7

Pri vprašanju o sklopu predavanja so lahko anketirani izbrali več odgovorov, saj lahko izvajalci izvajajo več sklopov ali pa so poleg izvedbe sklopa tudi mentorji udeležencem pri pripravi zaključne naloge ([Razpredelnica 3](#)). Največ anketiranih (44 ali 48,4 %) izvaja sklop 1: »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«. Primerljivo visok (46,2 %) je delež anketiranih, ki izvajajo sklop 2: »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«. Najmanj anketiranih (dobra tretjina) je izvajalo sklop 3: »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«.

Razpredelnica 4: Čas sodelovanja pri izvajanju pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev

Čas sodelovanja	f	f (%)
1 leto	23	29,5
3 leta	16	20,5
4 ali 5 let	9	11,5
6 do 9 let	9	11,5
od 10 do 14 let	12	15,4
15 let ali več	8	10,3
Ne vem	1	1,3
Skupaj	78	100,0

Največ (23 ali 29,5 %) anketiranih izvajalcev prenovljenega programa je pri izvajanju pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev sodelovalo eno leto ([Razpredelnica 4](#)). 16 ali 20,5 % anketiranih je pri usposabljanju sodelovalo 3 leta, kar pomeni, da so, tako kot tudi vsi ostali navedeni, izvajali tudi prejšnji program pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev. 15,4 % je tistih, ki v programu sodelujejo od 10 do 14 let, 18 ali 23 % anketirancev pa jih pri usposabljanju sodeluje med 4 in 9 let. Približno desetina izvajalcev (10,3 %) v programu sodeluje že 15 let ali več.

Glede na zgoraj predstavljene podatke je aktualno vprašanje, ki nagovarja razpršenost izvajalcev glede na število izvedb programa, čas vključenosti in izvajanje sklopov. Podatki kažejo, da programe izvaja veliko različnih izvajalcev z različnimi izkušnjami in vprašanje je, ali bi bilo smiselno zmanjšati število izvajalcev, določiti kriterije za izbir izvajalcev, ki bi poleg strokovne usposobljenosti za področje izvedbe vključevali tudi izkušnje s področja sodelovanja z delodajalci. Prav tako bi bilo smiselno za izvajalce organizirati enotno usposabljanje, s katerim bi poenotili glavne poudarke znotraj vsebine programa.

Razpredelnica 5: Aktualnost vsebin prenovljenega programa

Vsebina	n	n (tisti, ki poučujejo)	f (%)			Ne poučujejo te vsebine	
			Ni aktualno	Malo / še kar aktualno	Zelo aktualno	f	f (%) (glede na celotni n)
Razvojne potrebe mladostnika.	88	62	0,0	21,0	79,0	26	29,5
Razvoj identitete mladostnika in poklicno odločanje.	87	62	0,0	21,0	79,0	25	28,7
Komunikacija z mladostnikom.	89	68	0,0	11,8	88,2	21	23,6
Vzpostavljanje pravil in reševanje konfliktov.	87	66	0,0	18,2	81,8	21	24,1
Predstavitev zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov v okviru praktičnega usposabljanja dijakov, vajeništva in praktičnega izobraževanja študentov.	88	61	1,6	41,0	57,4	27	30,7
Sodelovanje in pomen timskega dela v podjetju in med šolo ter podjetjem.	88	69	2,9	23,2	73,9	19	21,6
Vodenje dokumentacije in njena uporaba pri praktičnem usposabljanju z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol.	88	60	0,0	33,3	66,7	28	31,8
Poznavanje pomembnih dokumentov - poklicni standardi, izobraževalni programi, katalogi znanj ter izpitni kataloge za zaključni izpit.	87	65	0,0	40,0	60,0	22	25,3
Proces spremljave in vrednotenja kompetenc - povezava med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem; povratna informacija, samoevalvacija ter preverjanje in ocenjevanje.	87	68	0,0	33,8	66,2	19	21,8
Strategije učenja in poučevanja na delu.	88	69	0,0	43,5	56,5	19	21,6

Pri naslednjem vprašanju smo nanizali vsebinske sklope prenovljenega programa, izvajalce pa smo prosili, naj ocenijo aktualnost vsebinski sklopov (**Razpredelnica 5**). Prenovljeni program je razdeljen na 3 sklope:

1. Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja
2. Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?
3. Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?

V sklop 1: »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja« smo umestili naslednje vsebinske sklope:

1. Razvojne potrebe mladostnika.
2. Razvoj identitete mladostnika in poklicno odločanje.
3. Komunikacija z mladostnikom.
4. Vzpostavljanje pravil in reševanje konfliktov.

Do vsebinskega sklopa »Razvojne potrebe mladostnika« se je opredelilo 88 anketiranih, 26 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih (torej 62 anketirancev) jih je 21 % izbralo odgovor »še kar aktualno«, 79% jih je izbralo »zelo aktualno«.

Vsebinski sklop »Razvoj identitete mladostnika in poklicno odločanje« je ocenjevalo 87 anketiranih, 25 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 62 anketirancev je 21% ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 79% jih je sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Komunikacija z mladostnikom« je ocenjevalo 89 anketirancev, 21 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 68 anketirancev jih je 11,8 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 88,2% je ta vsebinski sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Vzpostavljanje pravil in reševanje konfliktov« je ocenjevalo 87 anketirancev, 21 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 66 anketirancev jih je 18,2 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 81,8% je ta vsebinski sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

V vsebinski sklop 2: »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?« smo umestili naslednje vsebinske sklope:

1. Predstavitev zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov v okviru praktičnega usposabljanja dijakov, vajeništva in praktičnega izobraževanja študentov.
2. Sodelovanje in pomen timskega dela v podjetju in med šolo ter podjetjem.
3. Vodenje dokumentacije in njena uporaba pri praktičnem usposabljanju z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol.
4. Poznavanje pomembnih dokumentov - poklicni standardi, izobraževalni programi, katalogi znanj ter izpitni kataloge za zaključni izpit.

Vsebinski sklop »Predstavitev zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov v okviru praktičnega usposabljanja dijakov, vajeništva in praktičnega izobraževanja študentov« je ocenjevalo 88 anketirancev, 27 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 61 anketirancev jih je 34,4 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 57,4% je ta vsebinski sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Sodelovanje in pomen timskega dela v podjetju in med šolo ter podjetjem« je ocenjevalo 88 anketiranih, 19 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 69 anketirancev je 21,7 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 73,9 % jih je sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Vodenje dokumentacije in njena uporaba pri praktičnem usposabljanju z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol« je ocenjevalo 88 anketiranih, 28 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 60 anketirancev je 31,7 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 66,7 % jih je sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Poznavanje pomembnih dokumentov - poklicni standardi, izobraževalni programi, katalogi znanj ter izpitni kataloge za zaključni izpit« je ocenjevalo 87 anketiranih, 22 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 65 anketirancev je 35,4 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 60 % jih je sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

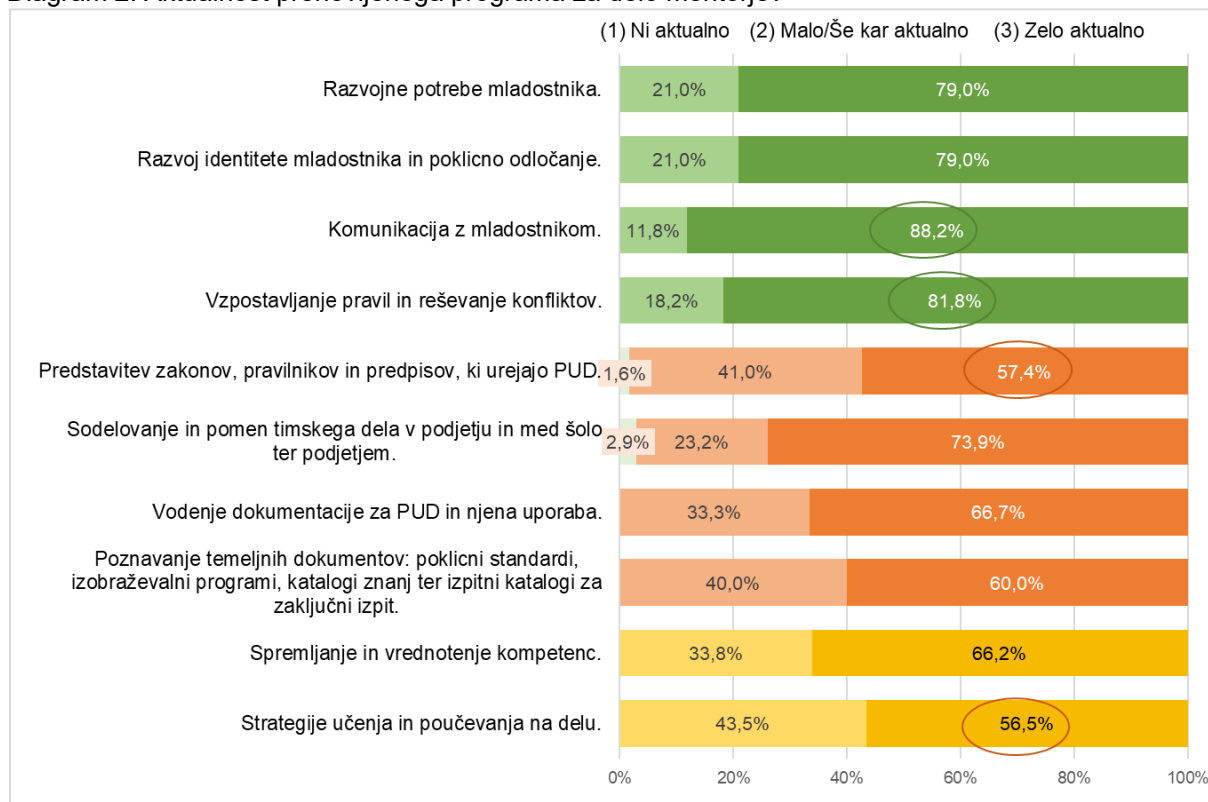
V vsebinski sklop 3: »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?« smo umestili naslednja vsebinska sklopa:

1. Proces spremljave in vrednotenja kompetenc - povezava med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem; povratna informacija, samoevalvacija ter preverjanje in ocenjevanje.
2. Strategije učenja in poučevanja na delu.

Vsebinski sklop »Proces spremljave in vrednotenja kompetenc - povezava med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem; povratna informacija, samoevalvacija ter preverjanje in ocenjevanje« je ocenjevalo 87 anketirancev, 19 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 68 anketirancev jih je 29,4 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 66,2 % je ta vsebinski sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Vsebinski sklop »Strategije učenja in poučevanja na delu« je ocenjevalo 88 anketirancev, 19 jih je izbralo odgovor »ne poučujem«. Od preostalih 69 anketirancev jih je 37,7 % ocenilo sklop kot »še kar aktualen«, 56,5 % je ta vsebinski sklop ocenilo kot »zelo aktualen«.

Diagram 2: Aktualnost prenovljenega programa za delo mentorjev

V povprečju 70 % anketiranih ocenjuje prenovljeni program (vse navedene vsebinske sklope skupaj) kot zelo aktualen, 26 % pa kot še kar ali malo aktualen. Najvišje je ocenjen sklop 1: »Komuniciranje in sodelovanje dijaka in mentorja«, najnižje pa sklop 3: »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?« (Diagram 2).

Če pogledamo posamezne vsebinske sklope, je s strani izvajalcev kot najbolj aktualen prepoznan vsebinski sklop »Komunikacija z mladostnikom«, visoko aktualen je tudi vsebinski sklop »Vzpostavljane pravil in reševanje konfliktov«, saj ga več kot štirje od petih izvajalcev ocenjujejo kot zelo aktualen. Kot najmanj aktualna se kaže vsebinska sklopa »Strategije učenja in poučevanja na delu« in »področje zakonodaje, ki ureja PUD/PRI«, ki ju kot zelo aktualna ocenjuje dobra polovica anketiranih izvajalcev.

Pri tem je pomembna ugotovitev še, da praktično noben vsebinski sklop s strani izvajalcev ni prepoznan kot ne-aktualen. Le izjemoma (govorimo o enem oziroma dveh izvajalcih) se pojavi ocena, da vsebinski sklop ni aktualen, in sicer pri sklopih »Predstavitev zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov v okviru praktičnega usposabljanja dijakov, vajeništva in praktičnega izobraževanja študentov« in »Sodelovanje in pomen timskega dela v podjetju in med šolo ter podjetjem«.

Presenetljivo je, da samo 60 % anketiranih ocenjuje kot zelo aktualno »Poznavanje dokumentov, ki so podlaga za izvajanje praktičnega usposabljanja in s tem povezano dokumentacijo« (66,7%). Izobraževalni program in z njim povezani katalogi znanj naj bi bili namreč izhodišče za načrtovanje in izvajanje PUD, dokumentacija pa sredstvo za sodelovanje in komunikacijo med šolo in delodajalci.

Razpredelnica 6: Spremembe pri izvajanju prenovljenega programa

Področje sprememb	n	n (tisti, ki pripravljajo, izvajajo)	f (%)			Ne pripravljajo, izvajajo	
			Zelo malo / malo	Srednje veliko	Veliko / večino	f	f (%) (glede na celotni n)
Priprave na predavanje	87	85	14,1	32,9	52,9	2	2,3
Gradivo za udeležence - izročki	87	84	16,7	31,0	52,4	3	3,4
Gradivo za udeležence – viri, povzetki virov	86	79	24,1	31,6	44,3	7	8,1
Didaktične metode	87	85	31,8	31,8	36,5	2	2,3
Naloge za samostojno delo	87	74	27,0	33,8	39,2	13	14,9
Vsebino zaključne naloge	85	59	23,7	25,4	50,8	26	30,6
Preverjanje pridobljenih kompetenc udeležencev	86	65	23,1	43,1	33,8	21	24,4

Anketiranci so ocenjevali, v kolikšni meri so spremenili izvedbo prenovljenega programa ([Razpredelnica 6, Diagram 3](#)).

87 anketirancev se je opredelilo glede sprememb priprav na predavanje. Rezultati kažejo, da se 2 anketiranca na izvajanje programa ne pripravljata, od preostalih 85 anketirancev pa je 52,9 % veliko ali večinoma spremenilo priprave na izvajanje prenovljenega programa.

87 anketirancev se je opredelilo glede sprememb pri pripravi izročkov za udeležence. Rezultati kažejo, da 3 anketiranci ne pripravljajo izročkov za udeležence. Od preostalih 84 anketirancev pa je 52,4 % veliko ali večinoma spremenilo priprave na izvajanje prenovljenega programa.

86 anketirancev se je opredelilo glede sprememb pri pripravi virov in povzetkov virov za udeležence. Rezultati kažejo, da 7 anketirancev ne pripravlja virov in povzetkov virov za udeležence. Od preostalih 79 anketirancev pa je 44,3 % veliko ali večinoma spremenilo vire in povzetke virov za udeležence.

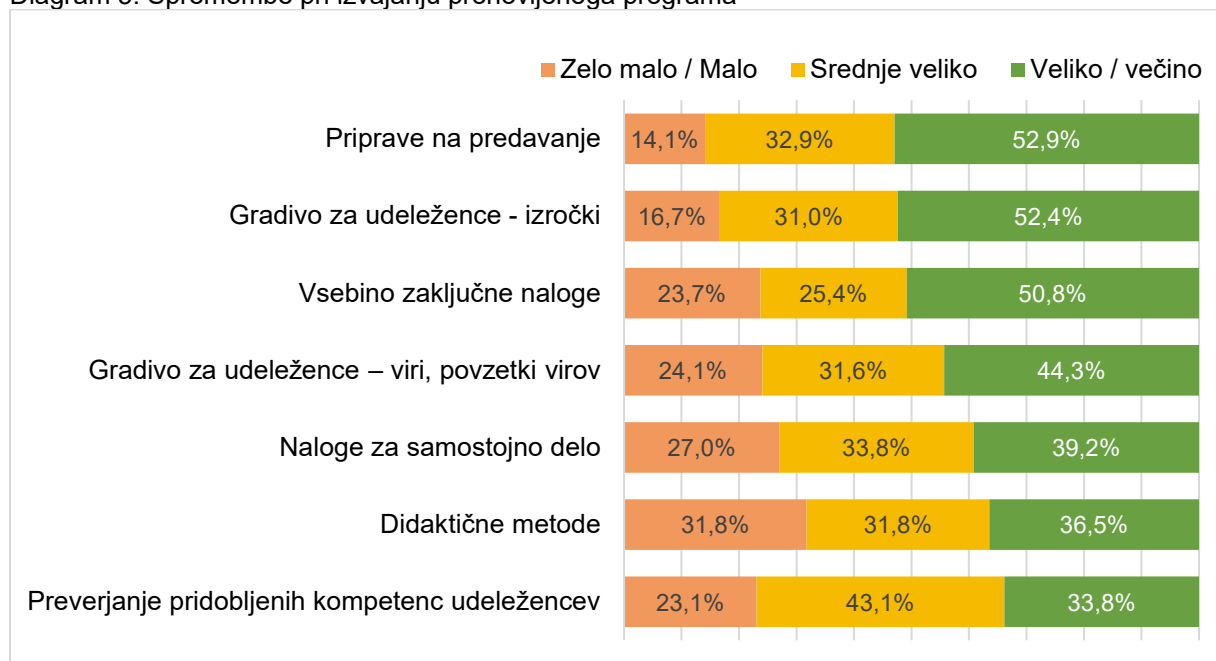
87 anketirancev se je opredelilo glede sprememb pri didaktičnih metodah pri izvedbi prenovljenega programa. Rezultati kažejo, da 2 anketiranca nista spremenila didaktičnih metod pri izvedbi prenovljenega programa. Od preostalih 85 anketirancev pa je 36,5 % veliko ali večinoma spremenilo didaktične metode.

87 anketirancev se je opredelilo glede sprememb nalog za samostojno delo udeležencev. Rezultati kažejo, da 13 anketirancev ne pripravlja nalog za samostojno delo udeležencev. Od preostalih 74 anketirancev pa je 39,2 % veliko ali večinoma spremenilo naloge za samostojno delo udeležencev prenovljenega programa.

85 anketirancev se je opredelilo glede sprememb zaključne naloge. Rezultati kažejo, da 26 anketirancev ne sodeluje pri pripravi zaključne naloge. Od preostalih 59 anketirancev pa je 50,8 % veliko ali večinoma spremenilo vsebino zaključne naloge.

86 anketirancev se je opredelilo glede sprememb pri preverjanju pridobljenih kompetenc udeležencev. Rezultati kažejo, da 21 anketirancev ne preverja pridobljenih kompetenc udeležencev. Od preostalih 65 anketirancev pa je 22,8 % veliko ali večinoma spremenilo preverjanje pridobljenih kompetenc udeležencev prenovljenega programa.

Diagram 3: Spremembe pri izvajanju prenovljenega programa

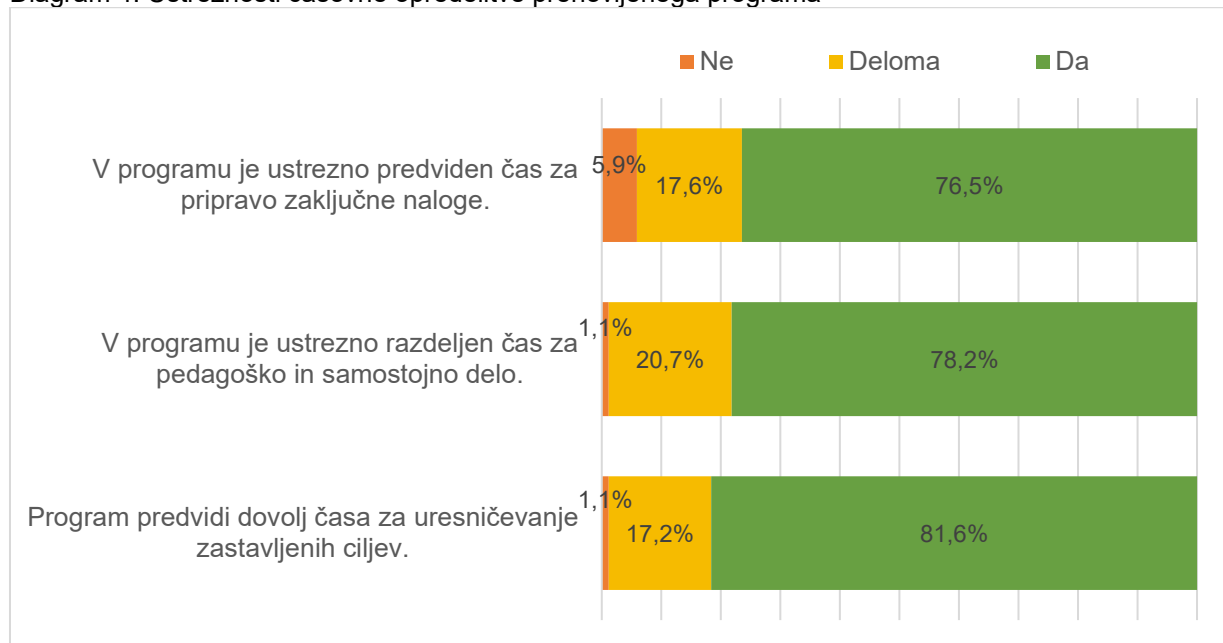

Kljub temu, da prenovljeni program prinaša večje vsebinske in strukturne spremembe (npr. drugačna opredelitev ciljev in kompetenc, ki naj bi jih udeleženci dosegli, bolj definirana vsebina in struktura zaključne naloge), samo dobra polovica

anketiranih pravi, da so veliko ali v večini spremenili priprave na predavanje in gradivo za udeležence ter vsebino zaključne naloge. Slaba četrtina izvajalcev je malo ali zelo malo spremenilo vsebino zaključne naloge.

Najmanj sprememb pri izvajanju prenovljenega programa so izvajalci naredili pri nalogah za samostojno delo, pri didaktičnih metodah in pri preverjanju pridobljenih kompetenc.

Diagram 4: Ustreznosti časovne opredelitve prenovljenega programa

Večina (81,6%) anketiranih meni, da je v prenovljenem programu predvidenega dovolj časa za uresničevanje zastavljenih ciljev. Slaba petina (17,2 %) anketiranih se s tem deloma strinja (Diagram 4). Svoj odgovor so utemeljili:

- En anketiranec je izrazil dvom v to, da se program dosledno izvaja.
- En anketiranec meni, da se pri izvedbi programa preveč časa nameni področju zakonodaje, dokumentaciji in poznavanju programskih dokumentov. Po njegovem mnenju bi moral biti večji poudarek » ... na praktičnih primerih dobrega sodelovanja, različnih projektih, ki jih lahko dijaki prikažejo v povezavi med šolo in gospodarstvom: različne praktične seminarske naloge, poletne šole, obiski podjetij, različne obšolske dejavnosti ...«.
- Dva anketiranca menita, da je to odvisno od strukture udeležencev in njihovih potreb oz. pričakovanj.

- Dva anketiranca pa sta pohvalila, da je » ... v sklopu o komuniciranju sedaj dovolj časa tudi za treniranje kompetenc, za vaje ozaveščanja, za vaje v dvojicah.«

Da je v prenovljenem programu ustrezno razdeljen čas za pedagoško in samostojno delo, meni 78,2 % vprašanih. Petina vprašanih se je s tem deloma strinjala. Svoj odgovor so utemeljili:

- »Lahko bi bilo še več samostojnega dela.« (1 anketiranec)
- En anketirani je poudaril, da za enkrat nima dovolj izkušenj z izvedbo prenovljenega programa, da pa je vedno izvedba odvisna od posamezne skupine udeležencev.
- »Področje komuniciranja in zakonodaje smo obdelali v predvidenem času, vendar ga kandidati praviloma niso ustrezno upoštevali v zaključnih nalogah; očitno predavanja niso bila dovolj usmerjena v namen zaključne naloge.« (1 anketiranec)
- »Odvisno od usposobljenosti udeležencev za delo z računalnikom in uporabo spletne učilnice.« (1 anketiranec)

Da je v prenovljenem programu ustrezno predviden čas za pripravo zaključne naloge meni več kot tri četrtine (76,5 %) vprašanih. Slaba petina (17,6 %) meni, da je ta čas razporejen deloma ustrezno, medtem ko le 5,9 % vprašanih meni, da čas ni ustrezno predviden.

Razpredelnica 7: Uporabnost ciljev sklopa 1 »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«

Cilji sklopa »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«	n	n (tisti, ki uresničujejo cilje)	f (%)			Ne uresničujejo teh ciljev	
			Ne-uporabno	Malo / še kar uporabno	Zelo uporabno	f	f (%) (glede na celotni n)
Razloži osnovne razvojne značilnosti mladostnika (spoznavni, čustveni in socialni razvoj) skozi primere odzivanja mladostnika in opiše ustrezne načine komunikacije z mladostnikom glede na njegove razvojne značilnosti.	39	36	0,0	27,8	72,2	3	7,7
Utemelji vpliv različnih socialnih in kulturnih ozadij (priseljenci, mladostniki, ki prihajajo iz socialno ranljivejših okolij) na razvoj identitete mladostnika ter ta vpliv upošteva v različnih kontekstih komuniciranja.	38	34	0,0	35,3	64,7	4	10,5
Opiše in uporablja veščine dobrega komuniciranja (poslušanje, postavljanje različne vrste vprašanj, podajanje povratne informacije, odzivanje na predloge, jasnost ...) ter različne načine in strategije komuniciranja.	39	36	0,0	19,4	80,6	3	7,7
Razloži možne načine ravnanja z mladostnikom v težavah ter nekatere strategije reševanja konfliktnih situacij.	39	36	0,0	25,0	75,0	3	7,7
Opiše in analizira pomen svoje vloge pri spodbujanju mladostnika k sodelovanju, zavedanju in razmišljanju o njegovem delovanju, pri odločanju in presojanju ter ravnanju.	39	36	0,0	33,3	66,7	3	7,7

V okviru 1. sklopa Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja je opredeljenih 5 ciljev:

1. Razloži osnovne razvojne značilnosti mladostnika (spoznavni, čustveni in socialni razvoj) skozi primere odzivanja mladostnika in opiše ustrezne načine komunikacije z mladostnikom glede na njegove razvojne značilnosti,
2. Utemelji vpliv različnih socialnih in kulturnih ozadij (priseljenci, mladostniki, ki prihajajo iz socialno ranljivejših okolij) na razvoj identitete mladostnika ter ta vpliv upošteva v različnih kontekstih komuniciranja
3. Opiše in uporablja veščine dobrega komuniciranja (poslušanje, postavljanje različne vrste vprašanj, podajanje povratne informacije, odzivanje na predloge, jasnost ...) ter različne načine in strategije komuniciranja.
4. Razloži možne načine ravnanja z mladostnikom v težavah ter nekatere strategije reševanja konfliktnih situacij.
5. Opiše in analizira pomen svoje vloge pri spodbujanju mladostnika k sodelovanju, zavedanju in razmišljanju o njegovem delovanju, pri odločanju in presojanju ter ravnanju.

Tiste izvajalce, ki izvajajo ta sklop, smo prosili, naj ocenijo, koliko so po njihovem mnenju ti cilji uporabni za mentorjevo delo ([Razpredelnica 7](#)).

Uporabnost cilja 1 »Razloži osnovne razvojne značilnosti mladostnika (spoznavni, čustveni in socialni razvoj) skozi primere odzivanja mladostnika in opiše ustrezne načine komunikacije z mladostnikom glede na njegove razvojne značilnosti« je ocenjevalo 39 anketirancev, od tega so 3 (7,7 %) vprašani navedli, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 36 vprašanih večina (72,7 %) meni, da je ta cilj zelo uporaben. Dobra četrtina (27,8 %) vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 2 »Utemelji vpliv različnih socialnih in kulturnih ozadij (priseljenci, mladostniki, ki prihajajo iz socialno ranljivejših okolij) na razvoj identitete mladostnika ter ta vpliv upošteva v različnih kontekstih komuniciranja« je ocenjevalo 38 anketirancev, od tega so 4 (10,5 %) vprašani označili, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 34 vprašanih slabi dve tretjini (64,7 %) menita, da je ta cilj zelo uporaben. Preostali (35,3 % vprašanih) menijo, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

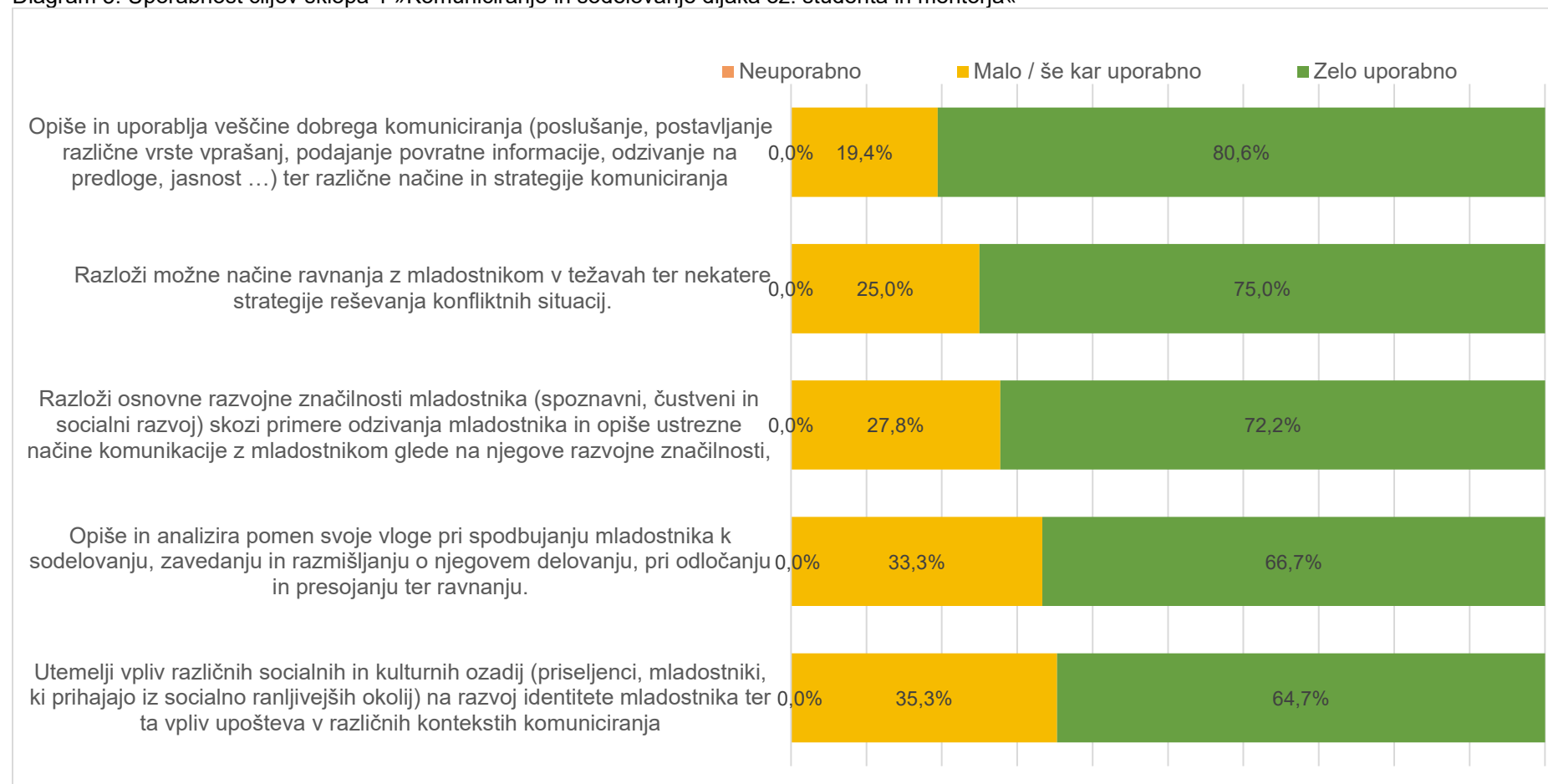
Uporabnost cilja 3 »Opiše in uporablja veščine dobrega komuniciranja (poslušanje, postavljanje različne vrste vprašanj, podajanje povratne informacije, odzivanje na predloge, jasnost ...) ter različne načine in strategije komuniciranja« je ocenjevalo 39 anketirancev, od tega so 3 (7,7 %) vprašani označili, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 36 vprašanih 80,6 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. Preostali (19,4 % vprašanih) menijo, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 4 »Razloži možne načine ravnanja z mladostnikom v težavah ter nekatere strategije reševanja konfliktnih situacij« je ocenjevalo 39 anketirancev, od tega so 3 (7,7 %) vprašani označili, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 36 vprašanih jih tri četrtine (75 %) meni, da je ta cilj zelo uporaben, četrtina (25 %) vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 5 »Opiše in analizira pomen svoje vloge pri spodbujanju mladostnika k sodelovanju, zavedanju in razmišljanju o njegovem delovanju, pri odločanju in presojanju ter ravnanju« je ocenjevalo 39 anketirancev, od tega so 3 (7,7 %) vprašani označili, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 36 vprašanih dve tretjini (66,7 %) menita, da je ta cilj zelo uporaben. Tretjina (33,3 %) vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

V nadaljevanju so rezultati prikazani še v diagramu ([Diagram 5](#)), iz katerega razberemo, da izvajalci ocenjujejo, da je cilj 3 »Opiše in uporablja veščine dobrega komuniciranja (poslušanje, postavljanje različne vrste vprašanj, podajanje povratne informacije, odzivanje na predloge, jasnost ...) ter različne načine in strategije komuniciranja« ocenjen kot najbolj uporaben, najmanj uporaben pa je cilj 2 »Utemelji vpliv različnih socialnih in kulturnih ozadij (priseljenci, mladostniki, ki prihajajo iz socialno ranljivejših okolij) na razvoj identitete mladostnika ter ta vpliv upošteva v različnih kontekstih komuniciranja«, a tudi ta cilj kot zelo uporaben ocenjujeta skoraj dve tretjini izvajalcev. Noben cilj ni ocenjen kot neuporaben.

Diagram 5: Uporabnost ciljev sklopa 1 »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja«

Anketirane smo vprašali, ali bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa »Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja« in ali je kateri cilj odveč, ali kateri manjka ter če so zapisi razumljivi. Na vprašanje smo dobili 13 odgovorov:

- 6 anketiranih je napisalo, da so cilji dobro zastavljeni. Eden od izvajalcev je dodal še: *»Cilji so dobri in zajemajo tisto, kar naj bi mentor vedel o sodelovanju z dijakom. Je pa malo časa, da bi vse te cilje lahko kakovostno dosegli.«* Primer drugega odgovora: *»Mislim, da cilji dobro zastavljeni in povratna informacija, ki jo dobim od slušateljev na samem srečanju kaže na to, da so z izobraževanjem zadovoljni ter da smo dosegli zastavljene cilje«.*
- Eden od izvajalcev je opozoril, da sta *» ...program in podporno gradivo zelo dobro zastavljena, le dosledno bi se ga morali vsi izvajalci držati v celoti, tudi pri zagovoru zaključne naloge«.*
- 3 anketirani so podali kritiko in sicer:
 - *»Bolj kot opisovanje in pojasnjevanje so uporabne metode (simulacije), kjer udeleženec odreagira na določeno situacijo, razrešuje konflikt, da povratno informacijo, komentira...).«*
 - *»Manjka pedagogika.«*
 - *»Manjkajo praktične veščine empatije«.*
- 2 komentarja sta se nanašala na priprave na izvedbo ter na podporno gradivo: *»Pri pripravi sem se opirala tudi na "stari" priročnik za izvajalce, tam so nekatera poglavja bolj zgoščena in aktualnejša, npr. napake odraslih pri vzgoji, komuniciranju, kar je večna tema.«*
- 2 komentarja sta se nanašala samo na podporno gradivo in sicer, da bi lahko bilo v gradivu več primerov iz prakse, da ni dobro strukturirano oziroma, da bi lahko bilo boljše strukturirano, pri čemer ni navedeno kako bi lahko bilo bolj strukturirano.

Razpredelnica 8: Uporabnost ciljev sklopa 2 »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«

Cilji sklopa »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«	n	n (tisti, ki uresničujejo cilje)	f (%)			Ne uresničujejo teh ciljev	
			Ne-uporabno	Malo / še kar uporabno	Zelo uporabno	f	f (%) (glede na celotni n)
Našteje in opiše glavne postavke zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov...	37	36	2,8	52,8	44,4	1	2,7
Pojasni pomen sodelovanja in usklajevanja med šolo in podjetjem.	37	37	0,0	21,6	78,4	0	0,0
Predstavi nekaj strategij vključevanja v timsko delo, timskega sodelovanja in usklajevanja ter na enem konkretnem primeru analizira njihovo (ne)uspešnost.	36	35	0,0	42,9	57,1	1	2,8
Pojasni pomen vodenja dokumentacije za praktično usposabljanje z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol ter uporabe predlagane dokumentacije.	36	34	0,0	38,2	61,8	2	5,6
Opiše poklicne standarde, izobraževalne programe, kataloge znanj ter izpitne kataloge za zaključni izpit.	37	34	0,0	55,9	44,1	3	8,1
Razloži povezavo med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem in analizira svojo vlogo pri opredeljevanju ciljev, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem.	37	36	0,0	50,0	50,0	1	2,7
Na konkretnem primeru predstavi en način spremljanja dijakovega oz. študentovega napredka in analizira pomen svoje vloge v predstavljenem primeru.	36	35	0,0	31,4	68,6	1	2,8
Opiše pomen povratne informacije za napredek dijaka oz. študenta in predstavi primer kakovostne povratne informacije.	37	37	0,0	21,6	78,4	0	0,0
Razloži in ovrednoti pomen samoevalvacije dijaka oz. študenta	37	36	0,0	36,1	63,9	1	2,7
Pojasni razliko med preverjanjem in ocenjevanjem.	37	36	0,0	58,3	41,7	1	2,7

V okviru 2. sklopa »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?« je opredeljenih 10 ciljev:

1. Našteje in opiše glavne postavke zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov...
2. Pojasni pomen sodelovanja in usklajevanja med šolo in podjetjem.
3. Predstavi nekaj strategij vključevanja v timsko delo, timskega sodelovanja in usklajevanja ter na enem konkretnem primeru analizira njihovo (ne)uspešnost.
4. Pojasni pomen vodenja dokumentacije za praktično usposabljanje z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol ter uporabe predlagane dokumentacije.
5. Opiše poklicne standarde, izobraževalne programe, kataloge znanj ter izpitne kataloge za zaključni izpit.
6. Razloži povezavo med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem in analizira svojo vlogo pri opredeljevanju ciljev, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem.
7. Na konkretnem primeru predstavi en način spremljanja dijakovega oz. študentovega napredka in analizira pomen svoje vloge v predstavljenem primeru.
8. Opiše pomen povratne informacije za napredek dijaka oz. študenta in predstavi primer kakovostne povratne informacije.
9. Razloži in ovrednoti pomen samoevalvacije dijaka oz. študenta.
10. Pojasni razliko med preverjanjem in ocenjevanjem.

Tiste izvajalce, ki izvajajo ta sklop smo prosili, naj ocenijo, koliko so po njihovem mnenju ti cilji uporabni za mentorjevo delo ([Razpredelnica 8](#)).

Uporabnost cilja 1 »Našteje in opiše glavne postavke zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov...« je ocenjevalo 37 anketirancev, od tega je 1 (2,7 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 36 vprašanih 44,4 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 52,8 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Eden od anketiranih meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 2 »Pojasni pomen sodelovanja in usklajevanja med šolo in podjetjem« je ocenjevalo 37 anketirancev. 78,4 % vprašanih meni, da je ta cilj zelo

uporaben. 21,6 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 3 »Predstavi nekaj strategij vključevanja v timsko delo, timskega sodelovanja in usklajevanja ter na enem konkretnem primeru analizira njihovo (ne)uspešnost« je ocenjevalo 36 anketirancev, od tega je 1 (2,8 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 35 vprašanih 57,1 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 42,9 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 4 »Pojasni pomen vodenja dokumentacije za praktično usposabljanje z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol ter uporabe predlagane dokumentacije« je ocenjevalo 36 anketirancev, od tega sta 2 (5,6 %) vprašana označila, da tega cilja ne uresničujeta. Od preostalih 34 vprašanih 61,8 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 38,2 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 5 »Opiše poklicne standarde, izobraževalne programe, kataloge znanj ter izpitne kataloge za zaključni izpit« je ocenjevalo 37 anketirancev, od tega so 3 (8,1 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničujejo. Od preostalih 34 vprašanih 44,1 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 55,9 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 6 »Razloži povezavo med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem in analizira svojo vlogo pri opredeljevanju ciljev, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem« je ocenjevalo 37 anketirancev, od tega je 1 (2,7 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 36 vprašanih jih polovica meni, da je ta cilj zelo uporaben. Druga polovica vprašanih pa meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben.

Uporabnost cilja 7 »Na konkretnem primeru predstavi en način spremljanja dijakovega oz. študentovega napredka in analizira pomen svoje vloge v predstavljenem primeru« je ocenjevalo 36 anketirancev, od tega je 1 (2,8 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 35 vprašanih 68,6 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 31,4 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

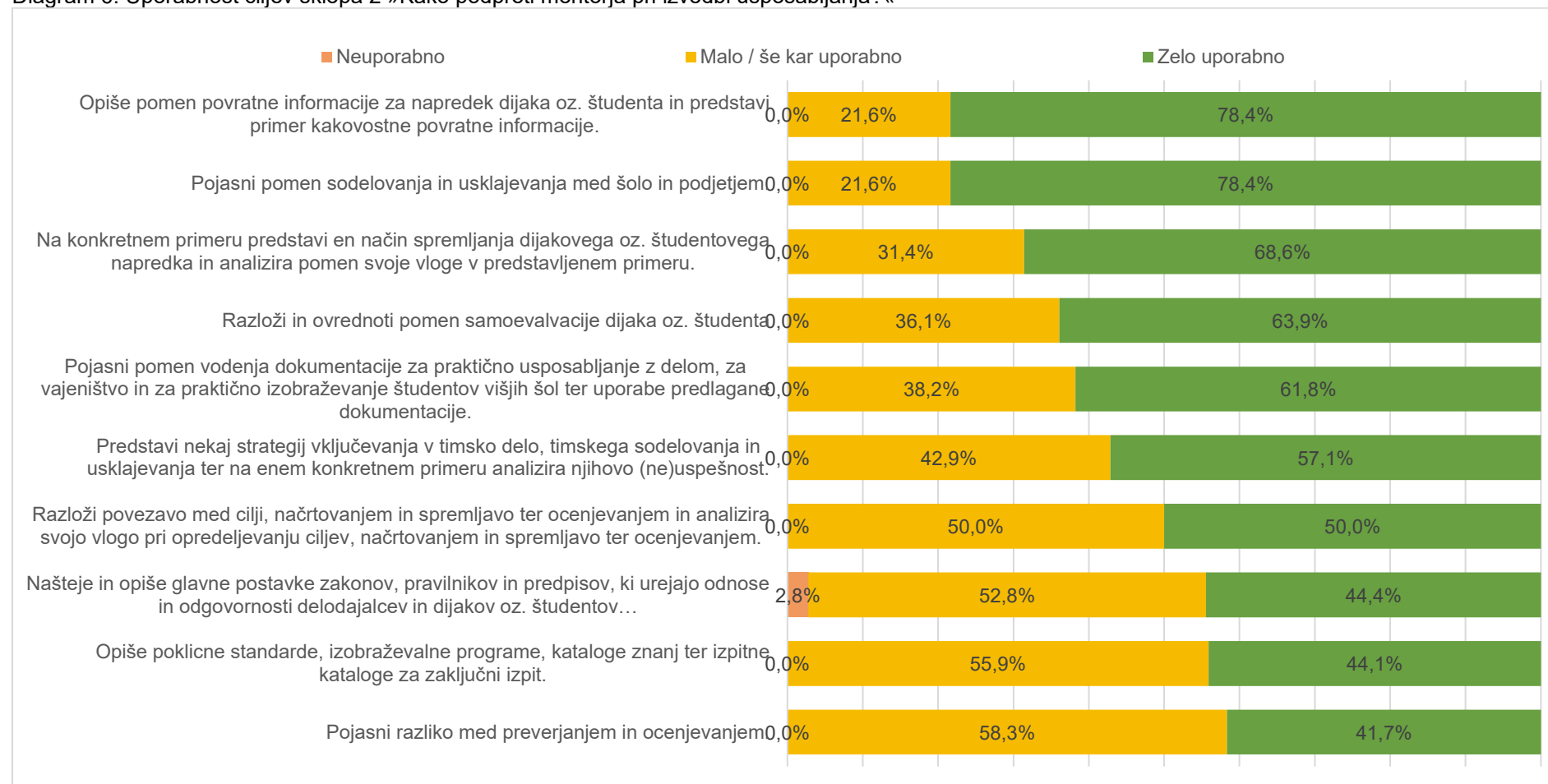
Uporabnost cilja 8 »Opiše pomen povratne informacije za napredek dijaka oz. študenta in predstavi primer kakovostne povratne informacije« je ocenjevalo 37 anketirancev. 37 vprašanih ali 78,4 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 21,6 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 9 »Razloži in ovrednoti pomen samoevalvacije dijaka oz. študenta« je ocenjevalo 37 anketirancev, od tega je 1 (2,7 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 36 vprašanih 63,9 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 36,1% vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 10 »Pojasni razliko med preverjanjem in ocenjevanjem« je ocenjevalo 37 anketirancev, od tega je 1 (2,7%) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 36 vprašanih 41,7 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 58,3 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Iz naslednjega diagrama ([Diagram 6](#)) razberemo, da je kot najbolj uporaben ocenjen cilj 8 »Opiše pomen povratne informacije za napredek dijaka oz. študenta in predstavi primer kakovostne povratne informacije«, kot najmanj uporaben pa cilj 10 »Pojasni razliko med preverjanjem in ocenjevanjem«, a tudi slednjega kot zelo uporabnega ocenjujeta vsaj dva od petih izvajalcev.

Diagram 6: Uporabnost ciljev sklopa 2 »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?«

Anketirane smo vprašali, ali bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa »Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja« in ali je kateri cilj odveč, ali kateri manjka ter če so zapisi razumljivi. Odprta vprašanja smo kategorizirali v sledeča področja:

- 5 vprašanih meni, da so cilji razumljivi. Primer odgovora: *»Cilji so dovolj razumljivi in napotujejo mentorja h k premišljenemu opredeljevanju konkretnih ciljev«.*
- 5 vprašanih meni, da so cilji ustrezni.
- 2 izvajalca sta podala kritiko glede opredelitve ciljev:
 - *»Cilji niso naravnani v smiselno uporabo zakonov, katalogov, orodij ocenjevanja ...«*
 - *»Za mentorje v podjetju sklop zakonodaje, dokumentacije v povezavi šolstvo-gospodarstvo dokaj nepomembno oz. temu namenjeno preveč ur, saj načeloma to področje pozna v podjetju kadrovska služba ne pa mentorji strokovnega področja v podjetju. Mentorje je potrebno opolnomočiti glede komunikacije, vodenja, spremljanja, medgeneracijske razlike, metode povezovanja, orodja za podajanje konstruktivnih povratnih informacij...predvsem mehkih veščin mentorjev«.*
- 1 izvajalec je podal kritiko na podporno gradivo: *»Gradivo je ustrezno, vendar za aplikativno uporabo preobsežno. Mentorji iz podjetij so ljudje, katerih primarna dejavnost ni in ne bo izobraževanje, ampak naloge, zaradi katerih so zaposleni in le ena od njih je mentorstvo. Moja izkušnja, po skoraj 800 usposobljenih mentorjih, temelji na informacijah o racionalni izrabi časa udeležencev in časovno preobsežnem usposabljanju mentorjev, kar daje bistvu zgrešen pomen, saj kvaliteta usposabljanja ni v času, ampak v vsebini programa.«*
- 1 anketirani je na tem mestu opozoril, da bi morali biti izobraževanja deležni tudi mentorjevi predpostavljeni.
- 1 anketirani pa je opozoril na to, kdo izvaja usposabljanja za mentorja: *»Zelo pomembno je, kdo je predavatelj; imeti bi moral čim več praktični izkušenj (tako, da na podlagi prakse poda teorijo ...); pri tem pa mora uporabljati sodobne metode doseganje učnih ciljev ...«*

Razpredelnica 9: Uporabnost ciljev sklopa 3 »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«

Cilji sklopa »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«	n	n (tisti, ki uresničujejo cilje)	f (%)			Ne uresničujejo teh ciljev	
			Ne-uporabno	Malo / še kar uporabno	Zelo uporabno	f	f (%) (glede na celotni n)
Opiše in pojasni pomen razdelitve vlog in nalog v okviru praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, vajeništva oz. praktičnega izobraževanja študentov (vloga in naloge mentorja, dijaka, vajenca, študenta, kadrovske službe).	32	30	0,0	40,0	60,0	2	6,3
Razloži pomen spodbudnega učnega okolja, ki podpira dijaka oz. študenta glede na individualne značilnosti ter različne zmožnosti in potrebe.	32	31	0,0	32,3	67,7	1	3,1
Opiše značilnosti različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu.	32	32	3,1	37,5	59,4	0	0,0
Utemelji pomen poznavanja različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu ter presodi njihovo uporabno vrednost v različnih učnih situacijah in za različne posameznike.	30	29	3,4	37,9	58,6	1	3,3
Na konkretnem primeru razloži, kako bi posameznike spodbujal k iskanju različnih rešitev ter h kritičnemu opazovanju in razmišljanju (z uporabo različnih vprašanj, strategij, ki spodbujajo divergentno mišljenje).	31	30	0,0	30,0	70,0	1	3,2
Pojasni pomen spremljave dijaka oz. študenta in se seznani z različnimi načini spremljanja in podpiranja dijaka oz. študenta pri njegovem napredku (formativno spremljanje – samoevalvacija, podajanje povratnih informacij).	32	31	0,0	35,5	64,5	1	3,1
Pojasni pomen razvijanja ključnih kompetenc pri dijakih oz. študentih v delovnem okolju (podjetniškega vedenja, skrbi za varovanje okolja ter zdravja sebe in drugih, vseživljenjskega učenja, socialnih in komunikacijskih).	32	30	0,0	30,0	70,0	2	6,3

V okviru 3. sklopa »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?« je opredeljenih 7 ciljev:

1. Opiše in pojasni pomen razdelitve vlog in nalog v okviru praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, vajeništva oz. praktičnega izobraževanja študentov (vloga in naloge mentorja, dijaka, vajenca, študenta, kadrovske službe).
2. Razloži pomen spodbudnega učnega okolja, ki podpira dijaka oz. študenta glede na individualne značilnosti ter različne zmožnosti in potrebe.
3. Opiše značilnosti različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu.
4. Utemelji pomen poznavanja različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu ter presodi njihovo uporabno vrednost v različnih učnih situacijah in za različne posameznike.
5. Na konkretnem primeru razloži, kako bi posameznike spodbujal k iskanju različnih rešitev ter h kritičnemu opazovanju in razmišljanju (z uporabo različnih vprašanj, strategij, ki spodbujajo divergentno mišljenje).
6. Pojasni pomen spremljave dijaka oz. študenta in se seznani z različnimi načini spremljanja in podpiranja dijaka oz. študenta pri njegovem napredku (formativno spremljanje – samoevalvacija, podajanje povratnih informacij).
7. Pojasni pomen razvijanja ključnih kompetenc pri dijakih oz. študentih v delovnem okolju (podjetniškega vedenja, skrbi za varovanje okolja ter zdravja sebe in drugih, vseživljenjskega učenja, socialnih in komunikacijskih).

Tiste izvajalce, ki izvajajo ta sklop smo prosili, naj ocenijo, koliko so po njihovem mnenju ti cilji uporabni za mentorjevo delo ([Razpredelnica 9](#)).

Uporabnost cilja 1 »Opiše in pojasni pomen razdelitve vlog in nalog v okviru praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, vajeništva oz. praktičnega izobraževanja študentov (vloga in naloge mentorja, dijaka, vajenca, študenta, kadrovske službe)« je ocenjevalo 32 anketirancev, od tega sta 2 (2,7 %) vprašana označila, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 30 vprašanih 60 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 40 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 2 »Razloži pomen spodbudnega učnega okolja, ki podpira dijaka oz. študenta glede na individualne značilnosti ter različne zmožnosti in potrebe« je

ocenjevalo 32 anketirancev, od tega je 1 (2,7 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 31 vprašanih 67,7 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 32,3 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 3 »Opiše značilnosti različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu« je ocenjevalo 32 anketirancev. 59,4 % vprašanih meni, da je ta cilj zelo uporaben, 37,5 % vprašanih pa meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Eden od anketiranih meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 4 »Utemelji pomen poznavanja različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu ter presodi njihovo uporabno vrednost v različnih učnih situacijah in za različne posameznike« je ocenjevalo 30 anketirancev, od tega je 1 (3,3 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 29 vprašanih 58,6 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 37,9 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Eden od anketiranih meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 5 »Na konkretnem primeru razloži, kako bi posameznike spodbujal k iskanju različnih rešitev ter h kritičnemu opazovanju in razmišljanju (z uporabo različnih vprašanj, strategij, ki spodbujajo divergentno mišljenje)« je ocenjevalo 31 anketirancev, od tega je 1 (3,3 %) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 30 vprašanih 70 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 30 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

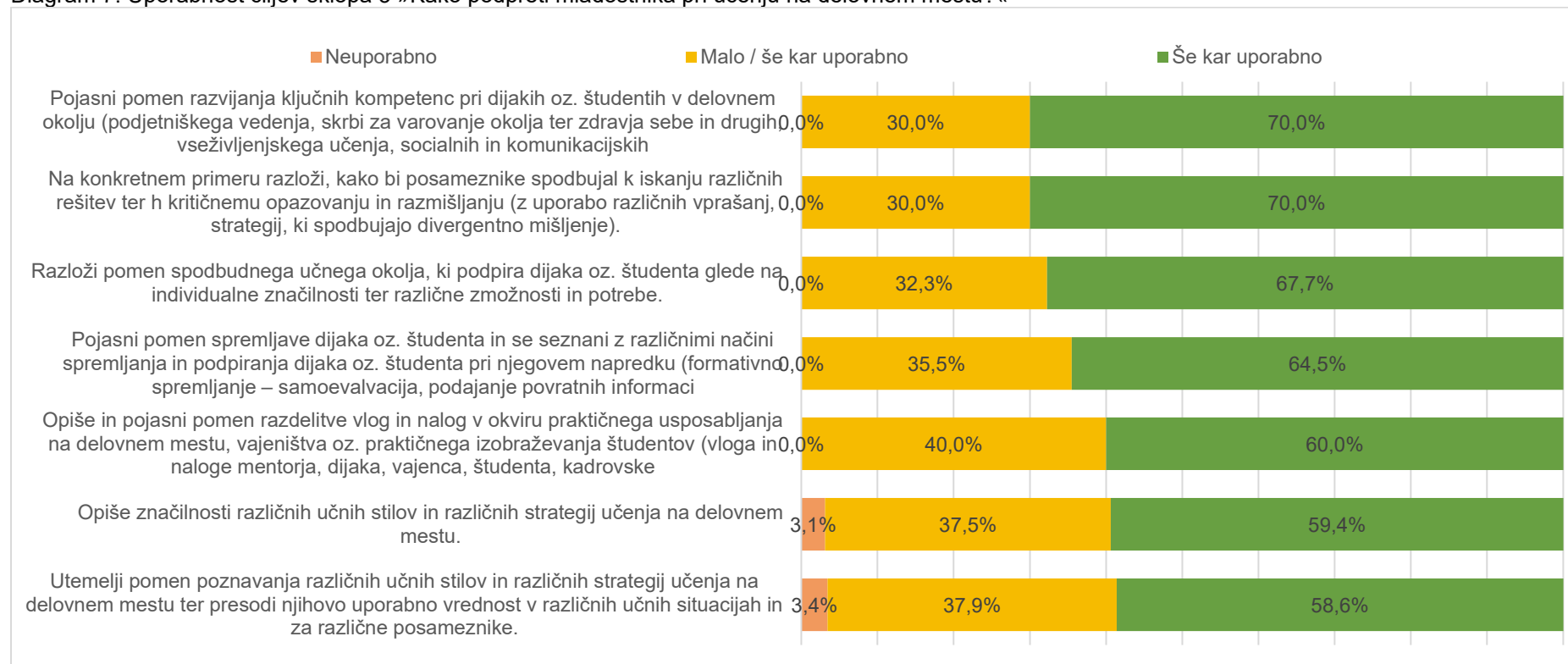
Uporabnost cilja 6 »Pojasni pomen spremljave dijaka oz. študenta in se seznanj z različnimi načini spremljanja in podpiranja dijaka oz. študenta pri njegovem napredku (formativno spremljanje – samoevalvacija, podajanje povratnih informacij« je ocenjevalo 32 anketirancev, od tega je 1 (2,7%) vprašani označil, da tega cilja ne uresničuje. Od preostalih 31 vprašanih 64,5 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 35,5 % vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Uporabnost cilja 7 »Pojasni pomen razvijanja ključnih kompetenc pri dijakih oz. študentih v delovnem okolju (podjetniškega vedenja, skrbi za varovanje okolja ter zdravja sebe in drugih, vseživljenjskega učenja, socialnih in komunikacijskih« je ocenjevalo 32 anketirancev, od tega sta 2 (6,3 %) vprašana označila, da tega cilja ne uresničujeta. Od preostalih 30 vprašanih 70 % meni, da je ta cilj zelo uporaben. 30 %

vprašanih meni, da je ta cilj malo ali še kar uporaben. Nihče od anketiranih ne meni, da je ta cilj neuporaben za mentorjevo delo.

Iz naslednjega diagrama ([Diagram 7](#)) razberemo, da je kot najbolj uporaben ocenjen cilj 7 »Pojasni pomen razvijanja ključnih kompetenc pri dijakih oz. študentih v delovnem okolju (podjetniškega vedenja, skrbi za varovanje okolja ter zdravja sebe in drugih, vseživljenjskega učenja, socialnih in komunikacijskih«, kot najmanj uporaben pa cilj 4 »Utemelji pomen poznavanja različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu ter presodi njihovo uporabno vrednost v različnih učnih situacijah in za različne posameznike«.

Diagram 7: Uporabnost ciljev sklopa 3 »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?«

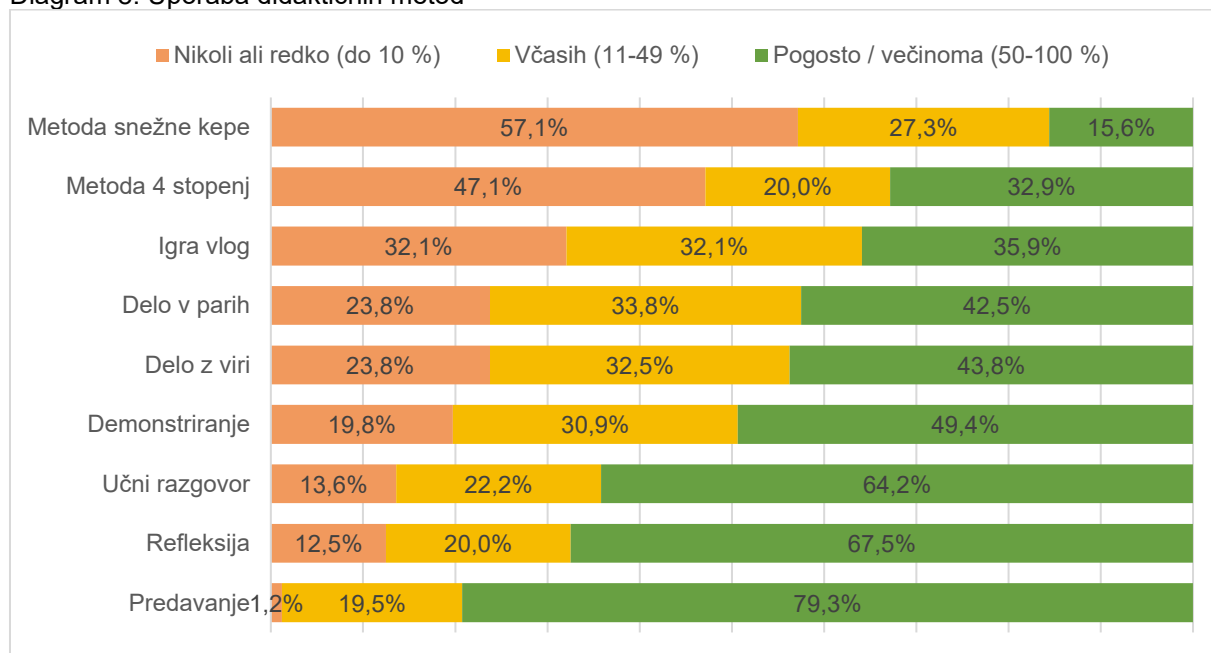

Anketirane smo vprašali, ali bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa »Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu« in ali je kateri cilj odveč, ali kateri manjka ter če so zapisi razumljivi. Komentarji, ki so jih dali anketirani so sledeči:

- 4 menijo, da so cilji ustrezni in jasni. Primer odgovora: »Vsebinska je zelo pomembna, cilji so dobro zastavljeni«.
- 1 anketirani je podal sledečo kritiko: »Poglavje o učnih stilih ni aktualno. Psihološka stroka je že nekaj časa nazaj ovrгла učne stile (vizualni, slušni, kinestetični), tega se več ne poučuje niti v psihologiji v srednji šoli. Literatura na tem mestu bi tako morala biti posodobljena.«

Anketirance smo v nadaljevanju vprašali, v kolikšni meri uporabljajo navedene (didaktične) metode pri izvajanju prenovljenega programa za pedagoško-andragoško usposabljanje za mentorje (Diagram 8).

Diagram 8: Uporaba didaktičnih metod

Kot je videti iz rezultatov, največ predavateljev pogosto ali večinoma na usposabljanju predava (79,3 %). V veliki meri so med usposabljanjem prisotni tudi

- refleksija (67,5 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 20 % izvajalcev pa včasih),
- učni razgovor (64,2 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 22,2 % izvajalcev pa včasih),
- demonstriranje (49,4 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 30,9 % izvajalcev pa včasih)
- delo z viri (43,8 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 32,5 % izvajalcev pa včasih),
- delo v parih (42,5 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 33,8 % izvajalcev pa včasih).

Manj pogosto (in verjetno bolj priložnostno glede na tematiko) so na usposabljanjih prisotne metode:

- igra vlog (35,9 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 31,2 % izvajalcev pa včasih),
- metoda 4 stopenj (32,9 % izvajalcev pravi, da to metodo uporablja pogosto oz. večinoma, 20 % izvajalcev pa včasih). 47,1 % predavateljev te metode ne izvaja.
- Metodo snežne kepe izvaja 15,6 % izvajalcev pogosto oz. večinoma, 27,3 % izvajalcev pa včasih). 57,1 % predavateljev te metode ne izvaja.

Pod drugo so anketiranci navedli še:

- analiza primera (n = 1),
- brainstorming (n = 1),
- delo v skupini (n = 1),
- delovni listi (n = 1),
- dialog (n = 1),
- diskusija (n = 1),
- metoda sodelovalnega učenja – vrtiljak (n = 1),
- motivacijska spodbuda (n = 1),
- timsko delo (n = 1),
- učni primeri (n = 1).

Sledeče nas je zanimalo kako udeleženci pri njihovem sklopu opravijo ure samostojnega dela. Vprašanje je bilo odprtega tipa, zato smo odgovore kategorizirali in prešteli frekvence:

- Največ, 26 izvajalcev pravi, da udeleženci v okviru samostojnega dela pripravijo zaključno nalogo. Primer odgovora: *»Kandidati dobijo nalogo (glej gradivo str. 27 in 28), da razmislijo in pripravijo načrt dela z dijaki, ki ga tudi vključijo v svojo zaključno nalogo.«*
- 8 izvajalcev pravi, da v sklopu samostojnega dela mentorji delajo z viri. Primeri odgovorov: *»Na spletu poiščejo kataloge znanj za strokovne module in katalog znanj za PUD/PRI in pregledajo vsebine razpisov PUD na Obrtno podjetniški zbornici Slovenije«; »Preberejo kakšen članek ali poslušajo podcast.«; »Pripravim jim delovne liste z iztočnicami za delo doma. Različne konfliktna situacije, podajanje povratnih informacij, načrtovanje prvega delovnega dne*

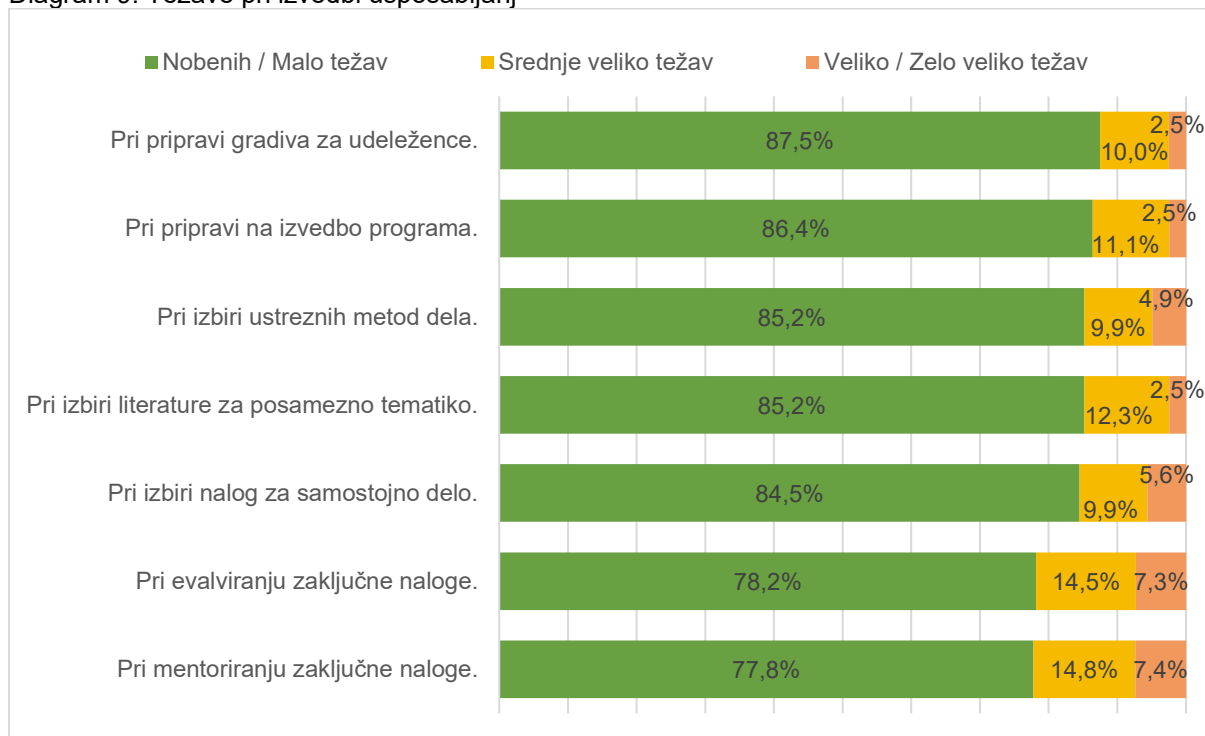
ipd...«; »Pripravim različne konkretne naloge, ki jih morajo samostojno rešiti, npr. sestavijo evalvacijska vprašalnika za dijaka in za podjetje po koncu PUD, ...«; »Različno, npr. preko dela z literaturo in viri, študijo primera, oblikovanjem mnenj in drugih zapisov ...«

- 4 izvajalci poročajo, da mentorji doma pripravijo primer iz lastne prakse.
- 3 izvajalci pravijo, da v okviru samostojnih ur iščejo gradivo za zaključno nalogo. Primer odgovora: *»V podjetju poiščejo vire.«*
- 3 izvajalci so vrednotili delo udeležencev doma. 2 ocenjujeta, da je delo doma dobro opravljeno, 1 pa, da je delo opravljeno zadovoljivo.

Odgovore 4 anketirancev nismo kategorizirali. Dejali so:

- *»Na delovnem mestu, ko imajo dijaka na PUD.«* (1 anketiranec)
- *»Priprava domače naloge, krajše seminarske naloge.«* (1 anketiranec)
- *»Samorefleksija svojega dela kot mentorja in priprava predlogov izboljšav glede na to, kar novega so se naučili.«* (1 anketiranec)
- *»Vaja kompetenc komuniciranja v domačem in delovnem okolju do naslednjega srečanja.«* (1 anketiranec)

Diagram 9: Težave pri izvedbi usposabljanj

Večina anketiranih poroča, da niso imeli težav pri izvedbi usposabljanja (Diagram 9). Še največ težav se je izkazalo pri zaključni nalogi, ki je v prenovljenem programu nekoliko bolj definirana:

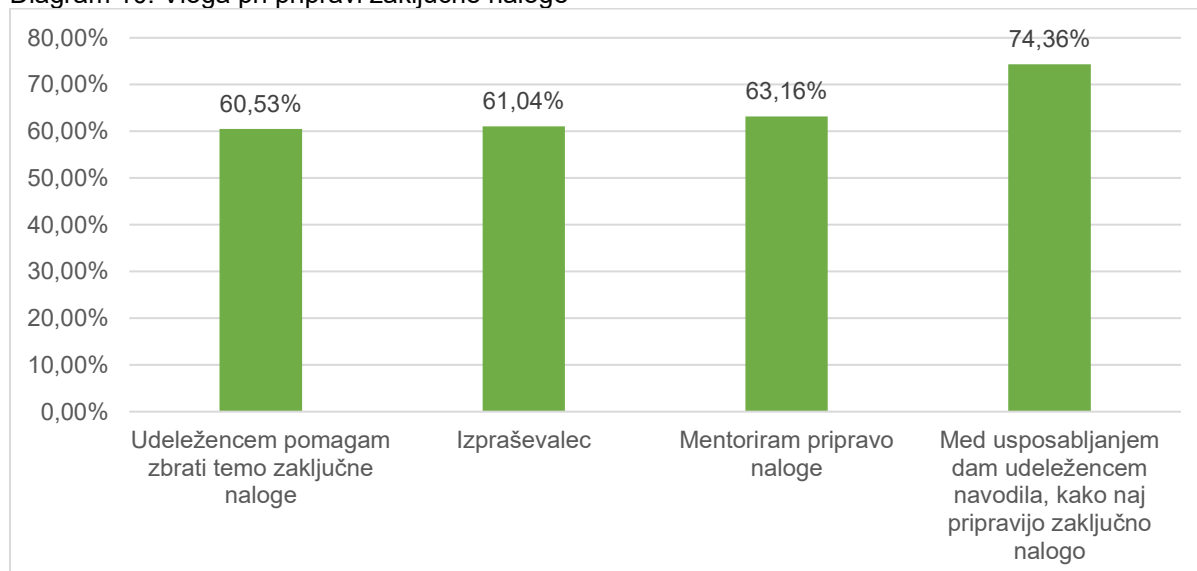
- 7,4 % anketiranih je odgovorilo, da so imeli pri mentoriranju zaključne naloge veliko ali zelo veliko težav, 14,8 % pa srednje veliko težav;
- 7,3 % anketiranih je odgovorilo, da so imeli pri evalviranju zaključne naloge veliko ali zelo veliko težav, 14,5 % pa srednje veliko težav.

Najmanj ali nič težav so imeli predavatelji pri:

- pripravi gradiva za udeležence (87,5 %),
- pripravi na izvedbo usposabljanja (86,4 %),
- izbiri literature za posamezno tematiko (85,2 %),
- izbiri ustreznih metod dela (85,2 %) in
- izbiri nalog za samostojno delo (84,5 %).

Pod drugo je eden od anketiranih izpostavil: *»Manjše težave so v prostorih, kjer so klopi in stoli za slušatelje pritrjeni in se težje organizirajo za delo v skupinah ali po metodi snežne kepe. Pa se pač prestavijo in nagnejo v skupino.«*

Diagram 10: Vloga pri pripravi zaključne naloge

Izvajalce usposabljanja smo vprašali, kakšna je njihova vloga pri pripravi zaključne naloge, izbrali so lahko več vnaprej ponujenih odgovorov (Diagram 10):

- Največ (74,4 % od 78) anketiranih daje med usposabljanjem udeležencem navodila, kako naj pripravijo zaključno nalogo. Preostalih 25,6 % tega ne izvaja.

- 63,2 % od 76 anketiranih so izpraševalci pri zagovoru zaključne naloge. Preostalih 36,8 % tega ne izvaja.
- 61 % od 77 anketiranih mentorirajo pripravo zaključne naloge. Preostalih 39 % tega ne izvaja.
- Najmanj, 60,5 % od 76 anketiranih pomaga udeležencem zbrati temo zaključne naloge. Preostalih 36,8 % tega ne izvaja.

2.2 II. področje: podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

Skupaj s prenovljenim programom je nastalo tudi podporno gradivo za izvajalce in udeležence usposabljanja. Zanimalo nas je, ali izvajalci to gradivo poznajo, uporabljajo in na kakšen način ([Razpredelnica 10](#)).

Razpredelnica 10: Poznavanje podpornega gradiva

Odgovor	f	f (%)
Da	72	85,7
Deloma	10	11,9
Ne	2	2,4
Skupaj	84	100,0

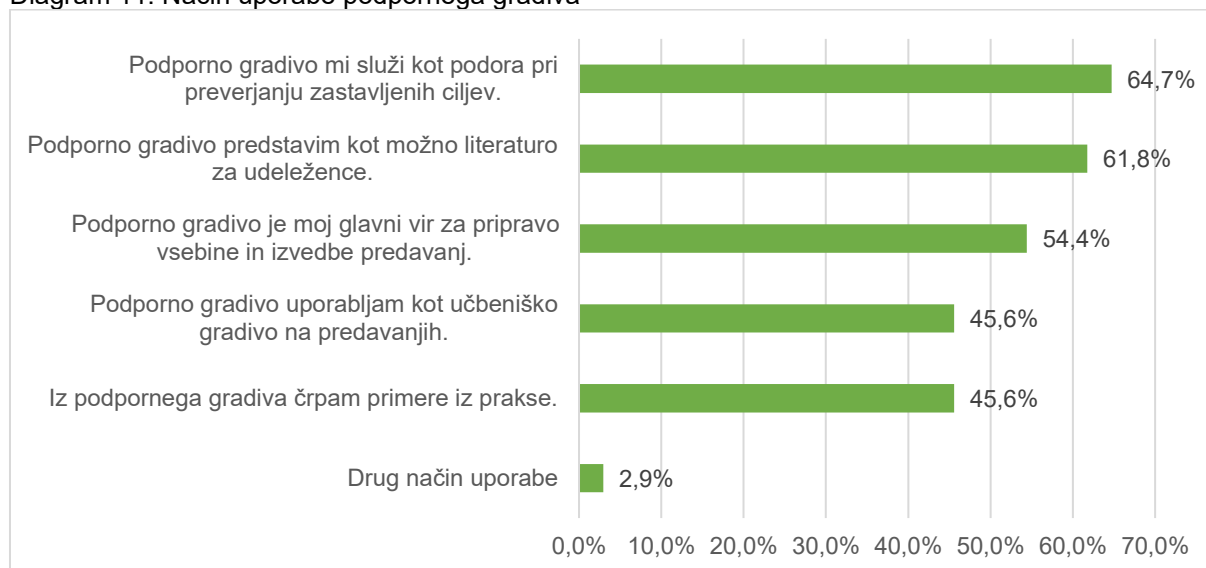
Rezultati kažejo, da:

- 72 ali 85,7 % anketiranih podporno gradivo pozna,
- 10 ali 11,9 % anketiranih le deloma pozna podporno gradivo,
- 2 ali 2,4 % anketiranih podpornega gradiva ne pozna.

Tiste, ki gradivo poznajo, smo vprašali ali ga tudi uporabljajo (N = 82). 68 ali 82,9 % vprašanih je povedalo, da podporno gradivo uporabljajo, 17,1 % vprašanih je odgovorilo, da gradivo uporabljajo redko, ker se poslužujejo drugih virov za pripravo predavanj. Nihče od tistih, ki so odgovorili na to vprašanje ni odgovoril, da podpornega gradiva ne uporablja.

Sledeče smo anketirance vprašali na kakšen način uporabljajo podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev. Prosili smo jih, da izberejo tri načine, na katere najpogosteje uporabljate podporno gradivo (Diagram 11).

Diagram 11: Način uporabe podpornega gradiva

Dobra polovica (37 ali 54,4 %) anketiranih uporablja podporno gradivo kot glavni vir za pripravo vsebine in izvedbe predavanja.

Sicer več kot 50 % anketiranih gradivo uporablja kot podporo pri preverjanju zastavljenih ciljev (44 ali 64,7 %) in kot možno literaturo za udeležence (42 ali 61,8 %).

Manj kot 50 % anketiranih pa gradivo uporablja kot učbeniško gradivo na predavanjih in za črpanje primerov iz prakse (31 ali 45,6 %), ki jih gradivo vključuje.

Glede na to, da je podporno gradivo nastalo kot zbir vsebine namenjene mentorjem in udeležencem za realizacijo ciljev programa, je procent uporabe gradiva kot vira za predavanja in kot možno literature za udeležence relativno nizek. Mogoče bi bilo potrebno premisliti o tem, da se jim gradivo kot didaktični pripomoček s strani avtorjev še predstavi, hkrati pa ugotoviti, kaj v zvezi z vsebino bi še potrebovali. Na ta način bi lahko tudi razmišljali o bolj poenoteni rabi gradiva, ki podpirajo cilje programa in bi tako tudi med predavatelji glede priprave vsebin za udeležence bile manjše razlike.

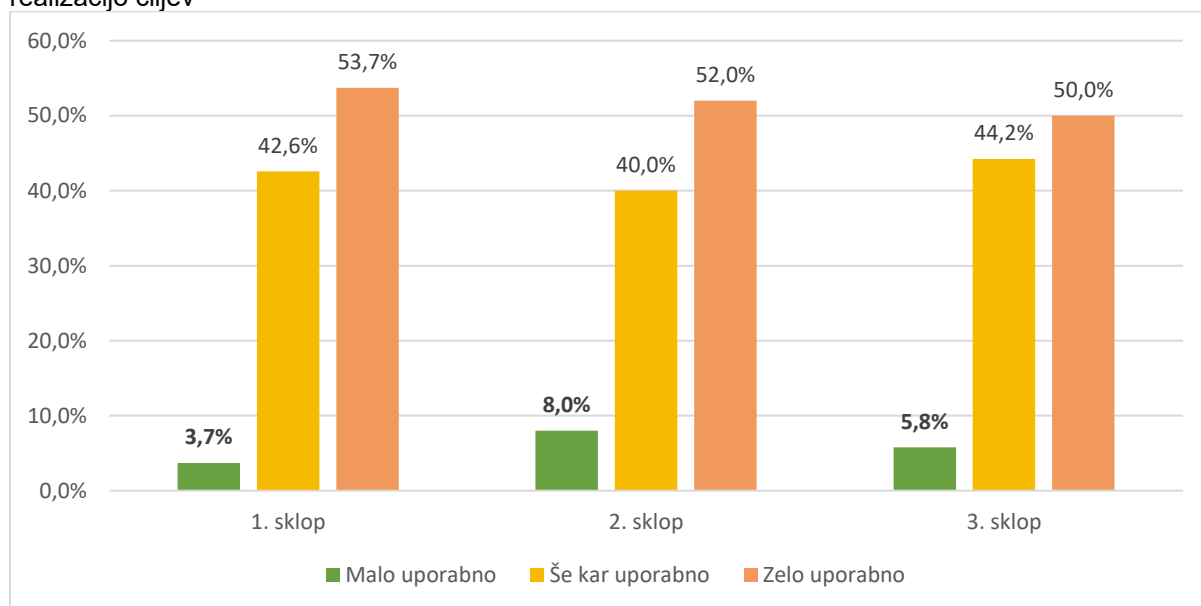
Sledeče nas je zanimalo, kako izvajalci ocenjujejo vsebinske sklope podpornega gradiva z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacijo ciljev posameznega sklopa in z vidika uporabnosti za udeleženca ([Razpredelnica 11](#)).

Razpredelnica 11: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z dveh vidikov

Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva	VIDIK: Uporabnost za načrtovanje in realizacijo ciljev		VIDIK: Uporabnost za udeležence	
	f	f (%)	f	f (%)
1. sklop: Komuniciranje in sodelovanje mladostnika in mentorja				
Neuporabno	0	0,0	0	0,0
Malo uporabno	2	3,7	5	9,6
Še kar uporabno	23	42,6	18	34,6
Zelo uporabno	29	53,7	29	55,8
Skupaj	54	100,0	52	100,0
2. sklop: Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?				
Neuporabno	0	0,0	0	0,0
Malo uporabno	4	8,0	5	9,4
Še kar uporabno	20	40,0	23	43,4
Zelo uporabno	26	52,0	25	47,2
Skupaj	50	100,0	53	100,0
3. sklop: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?				
Neuporabno	0	0,0	0	0,0
Malo uporabno	3	5,8	3	5,9
Še kar uporabno	23	44,2	22	43,1
Zelo uporabno	26	50,0	26	51,0
Skupaj	52	100,0	51	100,0

Poglejmo najprej odgovore izvajalcev z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacijo ciljev posameznega sklopa ([Diagram 12](#)). Kot razberemo iz diagrama, je dobrih 50 % anketiranih vse tri sklope ocenilo kot zelo uporabne za načrtovanje in realizacijo ciljev programa. Dobrih 40 % anketiranih ocenjuje, da so sklopi še kar uporabni. Z oceno malo uporaben je najvišje ocenjen sklop 2, katerega je 8 % anketiranih tako ocenilo. 3 ali 5,8 % anketiranih so kot malo uporaben ocenili sklop 3, sklop 1 pa sta kot malo uporabnega ocenila 2 udeležence (3,7 %). Nihče ni ocenil sklopov kot neuporabne za načrtovanje in realizacijo ciljev programa.

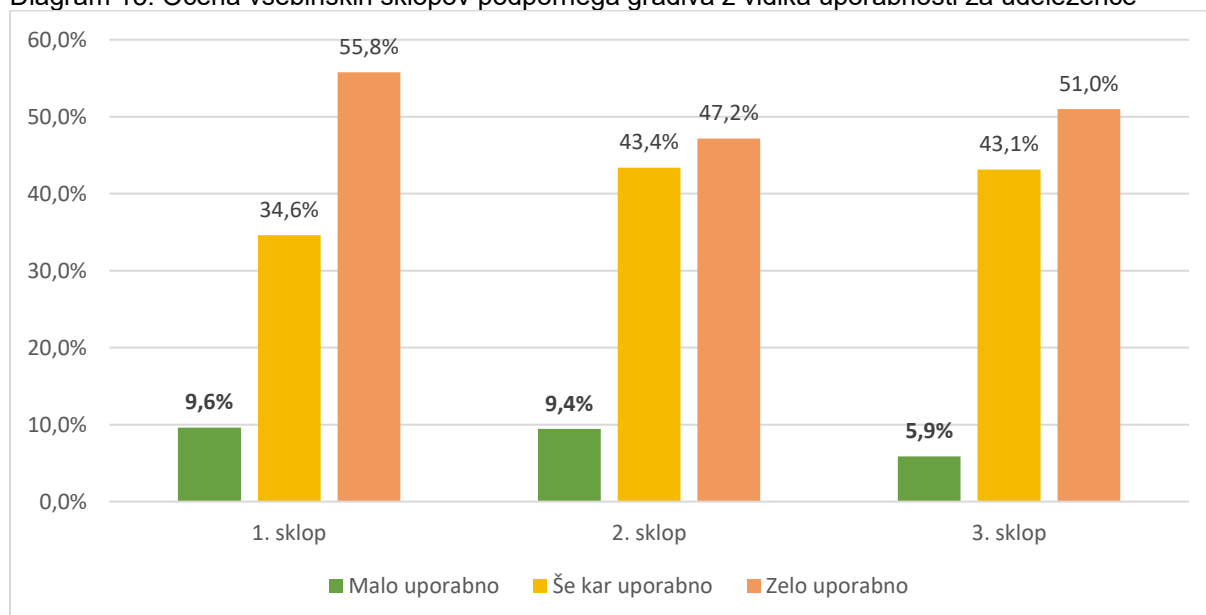
Diagram 12: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacijo ciljev

Poglejmo še odgovore izvajalcev z vidika uporabnosti za udeležence (Diagram 13), kjer je najvišje ocenjen 1. sklop. Kot zelo uporabnega ga je ocenilo 29 ali 55,8 % anketiranih. 26 ali 51 % vprašanih je kot zelo uporabnega ocenilo 3. sklop in 25 ali 47,2 % kot zelo uporabnega ocenilo 2. sklop.

Kot malo uporabna sta najvišje ocenjena 1. in 2. sklop, saj je tako ocenilo 5 ali 9,6 % oziroma 9,4 % vprašanih. Temu sledi 3. sklop (5,9 %).

Diagram 13: Ocena vsebinskih sklopov podpornega gradiva z vidika uporabnosti za udeležence

Razpredelnica 12: Ocena uporabnosti, zanimivosti in razumljivosti didaktičnih elementov v podpornem gradivu

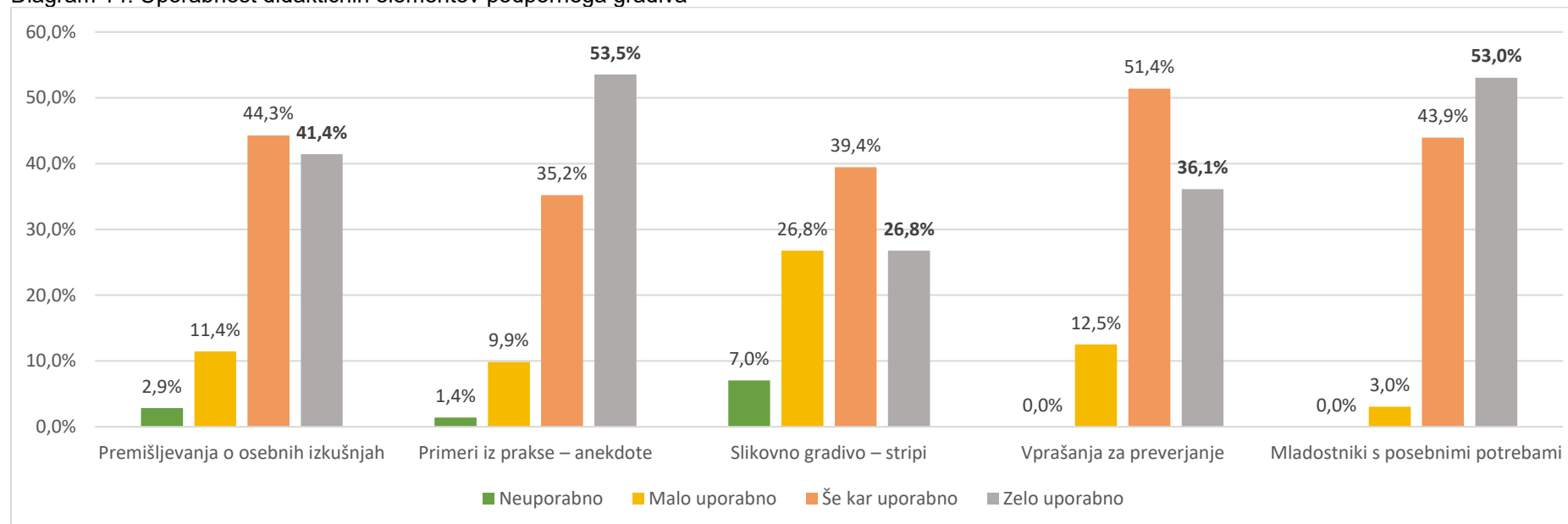
Didaktični elementi podpornega gradiva / Ocena	Premišljevanja o osebnih izkušnjah		Primeri iz prakse – anekdotski zapisi		Slikovno gradivo - stripi		Vprašanja za preverjanje		Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami	
	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)	f	f (%)
Uporabnost										
Neuporabno	2	2,9	1	1,4	5	7,0	0	0,0	0	0,0
Malo uporabno	8	11,4	7	9,9	19	26,8	9	12,5	2	3,0
Še kar uporabno	31	44,3	25	35,2	28	39,4	37	51,4	29	43,9
Zelo uporabno	29	41,4	38	53,5	19	26,8	26	36,1	35	53,0
Skupaj	70	100,0	71	100,0	71	100,0	72	100,0	66	100,0
Zanimivost										
Nezanimivo	0	0,0	0	0,0	4	5,8	1	1,4	0	0,0
Malo zanimivo	8	11,4	5	7,2	17	24,6	14	20,3	4	6,3
Še kar zanimivo	40	57,1	33	47,8	31	44,9	35	50,7	34	54,0
Zelo zanimivo	22	31,4	31	44,9	17	24,6	19	27,5	25	39,7
Skupaj	70	100,0	69	100,0	69	100,0	69	100,0	63	100,0
Razumljivost										
Nerazumljivo	0	0,0	0	0,0	1	1,5	0	0,0	0	0,0
Malo razumljivo	4	6,0	2	2,9	9	13,6	5	7,5	3	4,8
Še kar razumljivo	28	41,8	24	35,3	31	47,0	34	50,7	29	46,8
Zelo razumljivo	35	52,2	42	61,8	25	37,9	28	41,8	30	48,4
Skupaj	67	100,0	68	100,0	66	100,0	67	100,0	62	100,0

Izvajalce smo na koncu vprašalnika prosili še za oceno uporabnosti, zanimivosti in razumljivosti didaktičnih elementov v podpornem gradivu ([Razpredelnica 12](#)). Ocenjevali so naslednje elemente:

- Premišljevanja o osebnih izkušnjah,
- Primeri iz prakse – anekdotski zapisi,
- Slikovno gradivo – stripi,

- Vprašanja za preverjanje,
- Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami.

Diagram 14: Uporabnost didaktičnih elementov podpornega gradiva

Če gledamo samo odgovore zelo uporabno (Diagram 14), so kot najbolj uporabni ocenjeni primeri iz prakse oz. anekdotski zapisi. Tako je ocenilo 38 ali 53,5 % anketiranih. 25 ali 35,2 % je ta element ocenilo kot še kar uporabno. En anketiranec oziroma 1,4 % ocenjuje ta element kot neuporaben.

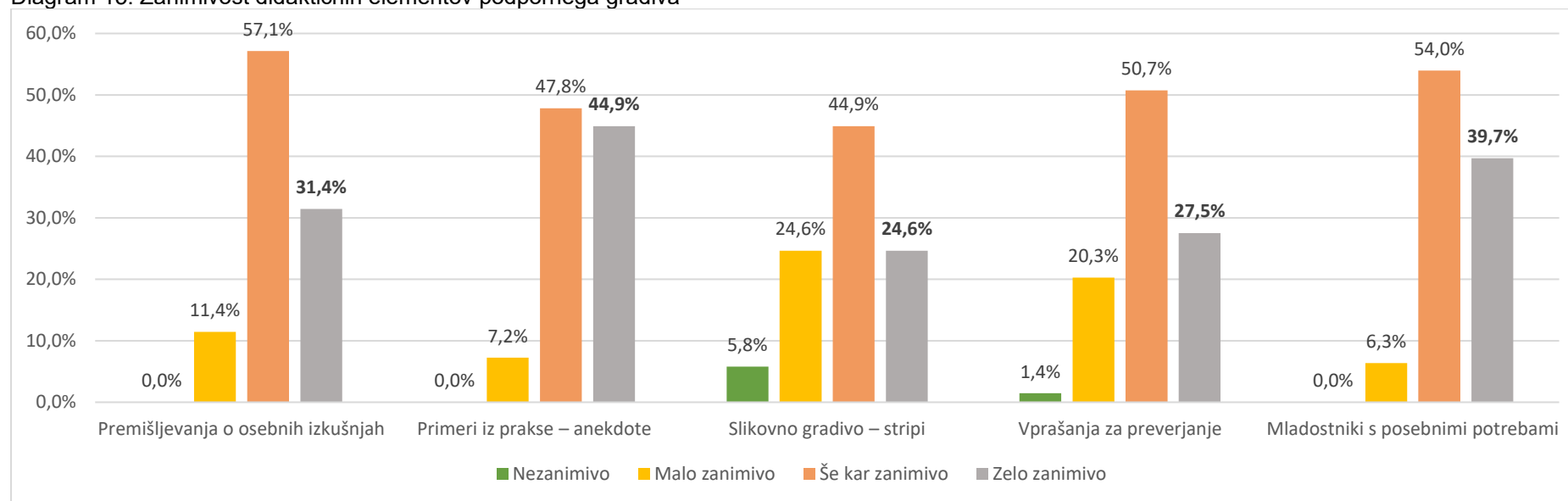
Visoko oz. najvišje je ocenjena tudi priloga k gradivu: Poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami. Kot zelo uporabno je prilogo ocenilo 35 ali 53 % anketiranih, kot še kar uporabno pa 29 ali 43,9 %. Nihče ni ocenil ta element kot neuporaben.

Element: Premišljevanje o osebnih izkušnjah je kot zelo uporaben ocenilo 29 ali 41,4 % vprašanih, kot še kar uporaben pa 31 ali 44,3 % vprašanih. 2 ali 2,9 % menita, da ta element ni uporaben.

Vprašanja za preverjanje je 26 ali 36,1 % ocenilo kot zelo uporabna, 37 ali 51,4 % pa kot še kar uporabna. Nihče ne meni, da so vprašanja za preverjanje neuporabna.

Za slikovno gradivo v obliki stripov 19 ali 26,8 % anketiranih meni, da so zelo uporabna, da so še kar uporabna pa 28 ali 39,4 %. Kot neuporabno ga razume 5 ali 7 % vprašanih.

Diagram 15: Zanimivost didaktičnih elementov podpornega gradiva

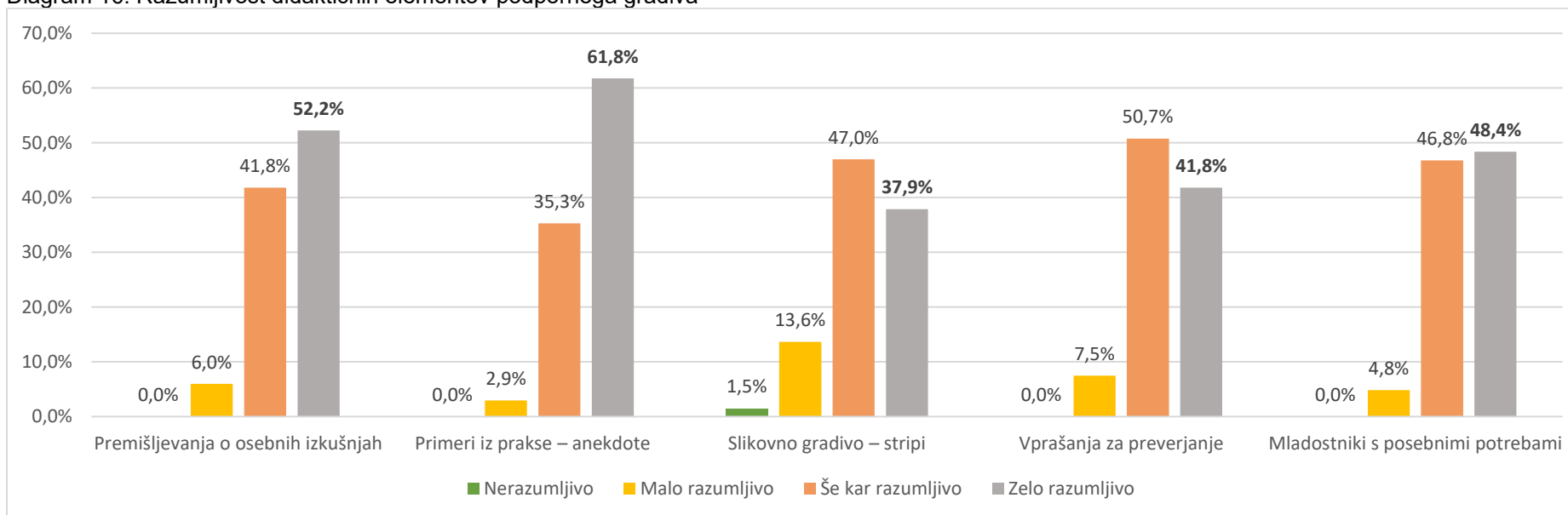

Kot najbolj zanimiv element v podpornem gradivu so bili ocenjeni primeri iz prakse iz. anekdotski zapisi (Diagram 15), tako je ocenilo 31 ali 44,9 % izvajalcev prenovljenega programa, 47,8 % je primere iz prakse ocenilo kot še kar zanimive.

25 ali 39,7 % je kot zelo zanimivo ocenilo prilogo – Mladostniki s posebnimi potrebami. 54 % je omenjeno prilogo k gradivu ocenilo kot še kar zanimivo.

Najmanj zanimivi so se zdeli anketirani stripi (24,6 % malo zanimivi in 5,8 % nezanimivi) in vprašanja za preverjanje (20,3 % malo zanimiva in 1,4 % nezanimiva).

Diagram 16: Razumljivost didaktičnih elementov podpornega gradiva

V podpornem gradivu so najbolj razumljivi primeri iz prakse oz. anekdotski zapisi (Diagram 16). 42 ali 61,8 % izvajalcev je primere iz prakse ocenilo kot zelo razumljive, 24 ali 35,3 % pa kot še kar razumljive.

52,2% izvajalcev kot zelo razumljiv ocenjuje tudi didaktični element premišljevanje o osebnih izkušnjah. 41,8 % se zdi to še kar razumljivo.

Po razumljivosti je visoko ocenjena tudi Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami, 48,4 % izvajalcev jo ocenjuje kot zelo razumljivo, 46,8 % pa kot še kar razumljivo.

Sicer so vsi didaktični elementi večinoma ocenjeni z ocenama zelo ali še kar razumljivo, so pa med najmanj razumljivimi stripi in vprašanja za preverjanje.

Z anketo smo prejeli še nekaj splošnih komentarjev o didaktičnih elementih, in sicer:

- Premišljevanje o osebnih izkušnjah:
 - *»Gradivo bi lahko bilo bolj praktično podkrepljeno z več primeri iz delovnega okolja.«*
 - *»Uporabno za usposabljanje mentorjev PUD.«*
- Primeri iz prakse – anekdoteski zapisi:
 - *»Pomaga pri razumevanju pojmov.«*
- Slikovno gradivo – stripi:
 - *»Dobro je, da razbije tekst, a kekega drugega pomena ne vidim.«*
 - *»Neizrazite, nejasne podobe.«*
 - *»Nivo za mentorje?«*
 - *»Uvaja dinamiko.«*
- Vprašanja za preverjanje:
 - *»Omogočajo možnost samoocene.«*
 - *»Slušatelj povzetki in vprašanja veliko pomenijo.«*
 - *»Vprašanja vodilo k razmišljanju, je pa težje sestaviti nabor vprašanj, ki bi pokrila zelo različne primere iz prakse.«*
- Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami:
 - *»Izpostavljeno je bistvo za vsako vrsto posebnosti in po potrebi bodo slušatelji znali poiskati, ko in kaj bodo potrebovali.«*
 - *»Žal inkluzija PP ni tako enostavna. Velikokrat je tudi nemogoča, če delodajalec maksimira profit, ni pa družbeno aktiven.«*
 - *»Znanje o OPP je obvezno.«*

3 Ugotovitve in predlogi za nadaljnje delo

Rezultati, pridobljeni z anketiranjem izvajalcev prenovljenega programa za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev, zajemajo dve tretjini vseh izvajalcev prenovljenega programa. Govorimo lahko o veliki reprezentativnosti rezultatov. Največ anketiranih (skoraj 80 %) je strokovnih delavcev na poklicnih in strokovnih šolah, preostalih 20 % so sodelavci na zbornicah in delodajalci oziroma mentorji v podjetjih. Od teh 80 % pedagoških delavcev je kar ena četrtna učiteljev splošno teoretičnih predmetov in slaba četrtna svetovalnih delavcev. Skupaj lahko govorimo o polovici pedagoških delavcev, za katero žal ne vemo, ali in koliko ima stika z delodajalci oziroma podjetji. To bi bilo smiselno v prihodnje preveriti.

Skoraj vsi anketirani (100 ali 96,2 %) poznajo prenovljeni program. Glede na to, da je potekalo anketiranje meseca januarja 2023 predpostavljamo da tisti, ki niso poznali prenovljenega programa (4 ali 3,8 %), tega tudi še niso izvajali.

Zaradi zelo velikega števila konzorcijskih partnerjev (BIC je imel 16 konzorcijskih partnerjev, ŠC Kranj pa 14 konzorcijskih partnerjev, skupaj torej 30 partnerjev) poklicnih in strokovnih šol ter zbornic, je samo dobra tretjina (35 ali 35,7 %) izvajalcev izvedla usposabljanje več kot dvakrat. 21,4 % anketiranih je izvedlo prenovljeni program dvakrat, 39,8 % anketiranih pa je izvedlo izobraževalni program samo enkrat. Z vidika zagotavljanja kakovosti izvedbe bi bilo bolj smiselno, da je izvajalcev usposabljanja manj in da ti izvajajo usposabljanje večkrat, kontinuirano. V tem primeru izvajalci ostajajo predavatelji v stiku z vsebino in lahko priprave in izvedbo sproti prilagajajo, izboljšujejo in spreminjajo glede na potrebe mentorjev ter izkušnje na posameznem usposabljanju.

Izvajalci se v veliki meri strinjajo, da je prenovljeni program aktualen. V povprečju jih kar 70% ocenjuje prenovljeni program (vse navedene vsebinske sklope skupaj) kot zelo aktualen, 26 % pa kot še kar ali malo aktualen. Z vidika aktualnosti je najbolje ocenjen 1. sklop: Komuniciranje in sodelovanje dijaka in mentorja, in najslabše ocenjen 3. sklop: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?

Če pogledamo posamezne vsebinske sklope, sta kot najbolj aktualna ocenjena vsebinska sklopa Komunikacija z mladostnikom in Vzpostavljanje pravil in reševanje konfliktov; oba sklopa se umeščata v 1. sklop: Komuniciranje in sodelovanje dijaka in mentorja. Kot najmanj aktualen je bili ocenjeni vsebinski sklop Strategije učenja in

poučevanja na delu (43,5 % meni, da je to malo ali še kar aktualno), ki je sicer umeščen v 3. sklop: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu? Slabše sta bila ocenjena tudi vsebinska sklopa, ki obravnavata zakonodajo na področju PUD in temeljnih dokumentov, kot so poklicni standardi, izobraževalni programi, katalogi znanj. Vsebine so umeščene v 2. sklop: Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?. Okoli 40 % izvajalcev je omenjene vsebine ucenilo kot malo ali še kar uporabne.

Poleg aktualnosti so izvajalci ocenjevali tudi uporabnost posameznih vsebinskih sklopov za mentorjevo delo.

Znotraj 1. sklopa: Komuniciranje in sodelovanje dijaka in mentorja je bil kot najbolj uporaben ocenjen vsebinski sklop, ki se nanaša na veščine dobrega komuniciranja (dobrih 80 % izvajalcev je te vsebine ocenilo kot zelo uporabne).

Znotraj 2. sklopa: Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja? So bili kot najbolj uporabni ocenjeni vsebinski sklopi, ki obravnavajo pomen povratne informacije in sodelovanje med šolo in podjetjem (slabih 80 % izvajalcev je te vsebine ocenilo kot zelo uporabne). Kot najmanj uporabni so bili ocenjeni sklopi, ki obravnavajo zakonodajo in druge predpise glede PUD, temeljne dokumente kot so izobraževalni program, katalog znanj ter sklop, ki obravnava preverjanje in ocenjevanje (več kot 50 % izvajalcev meni, da so te vsebine malo ali še kar uporabne za mentorje).

Znotraj 3. sklopa: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?, so bile kot najbolj uporabne ocenjene vsebine ključnih kompetenc npr. podjetnost, varovanje okolja ter zdravja, vseživljenjsko učenje, socialne in komunikacijske veščine ter kritično mišljenje (70 % izvajalcev je te vsebine ocenilo kot zelo uporabne). Kot najmanj uporabne so bile ocenjene vsebine, ki obravnavajo različne učne stile in strategije učenja na delovnem mestu (malo manj kot 40 % izvajalcev meni, da so te vsebine malo ali še kar uporabne za mentorje).

Med ocenami aktualnosti in uporabnosti vsebin prenovljenega programa najbolj bode v oči nizka ocena aktualnosti in uporabnosti vsebinskih področij: zakonodaja, izobraževalni programi in z njimi povezani elementi (npr. poklicni standard, katalogi znanj, ...) ter dokumentacija za načrtovanje in izvedbo PUD/PRI. Ne glede na vse so zakonodaja in drugi dokumenti (program, katalogi znanja) izhodišče za načrtovanje in izvedbo PUD/PRI, dokumentacija pa sredstvo za sodelovanje in komunikacijo med šolo in delodajalci, zato bi bilo potrebno opraviti intervjuje z izvajalci. Ugotoviti je potrebno, zakaj izvajalci ne vidijo teh tem kot aktualnih in uporabnih, ali gre za težave

pri izvedbi, predstavitvi v podpornem gradivu ali kje drugje. Vsekakor pa je potrebno vztrajati in izhajati iz poznavanja temeljnih dokumentov, ki definirajo PUD in PRI. Morda bo potrebno v prihodnje izvesti usposabljanja za izvajalce na to temo.

Prenovljeni program je uvedel spremembe pri časovni opredelitvi, podaljšal je za en dan t.j. za 8 ur in prenaša tudi spremembe glede razdelitve časa med usposabljanji in samostojnim delom udeležencev. Posebej je predviden tudi čas za zagovor zaključne naloge. Izvajalci so večinoma zadovoljni z novo časovno opredelitvijo programa. Okoli 80 % se jih strinja, da program predvidi dovolj časa za uresničevanje zastavljenih ciljev, da je v programu ustrezno razdeljen čas za pedagoško in samostojno delo ter da je v programu ustrezno predviden čas za pripravo zaključne naloge.

V prenovljenem programu je zaključna naloga nekoliko bolj opredeljena kot v preteklosti zato ni presenetljivo, da so izvajalci med težave, ki jih imajo pri izvedbi prenovljenega programa, najvišje umestili ravno zaključno nalogo (dobrih 7 % izvajalcev je imelo veliko težav pri mentoriranju in evalviranju zaključne naloge, okoli 78 % je imelo srednje veliko težav). O veliki količini težav izvajalci sicer ne poročajo.

Kljub temu, da prenovljeni program prinaša večje vsebinske in strukturne spremembe (npr. drugačna opredelitev ciljev in kompetenc, ki naj bi jih udeleženci dosegli, bolj definirana vsebina in struktura zaključne naloge), samo dobrih 50 % anketiranih pravi, da so veliko ali v večini spremenili priprave na predavanje in gradivo za udeležence ter vsebino zaključne naloge. 23,7 % izvajalcev je malo ali zelo malo spremenilo vsebino zaključne naloge. Najmanj sprememb pri izvajanju prenovljenega programa so izvajalci naredili pri nalogah za samostojno delo, pri didaktičnih metodah in pri preverjanju pridobljenih kompetenc.

Skupaj s prenovljenim programom je nastalo tudi podporno gradivo za izvajalce in udeležence usposabljanja. 86 % anketiranih gradivo pozna, 12 % gradivo delno pozna, 2 % izvajalcev gradiva na pozna. Predvidevamo, da so slednji tisti, ki prenovljenega programa še niso izvajali. 83 % anketiranih je odgovorilo, da gradivo tudi uporablja. 17 % anketiranih je odgovorilo, da gradivo redko uporablja, ker se poslužujejo drugih virov za pripravo predavanj.

Dobrih 50 % anketiranih je podporno gradivo ocenilo kot zelo uporabno za načrtovanje in realizacijo ciljev programa. Glede na raven ocene uporabe podpornega gradiva in v njem vključenih različnih didaktičnih oblik, bi bilo smiselno razmišljati tudi o tem, da se organizira usposabljanje za izvajalce, v katerem bi bolj celovito predstavili

gradivo in različne didaktične možnosti uporabe, hkrati pa bi bilo smiselno skupaj z izvajalci usposabljanj preveriti, kaj bi v okviru posameznih vsebinskih sklopov še potrebovali. Zagotovo ni smiselno da je pri izvajanju programa nastalo podporno gradivo edini vir, je pa smiselno razmišljati o ključnem viru, ki bi bolj poenotil samo vsebino izvedbe za udeležence.

4 Priloga - Vprašalnik za izvajalce prenovljenega programa pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev

Vprašanje 1 - Institucija, za katero izvajate usposabljanje:

- Šola
- Zbornica
- Drugo (kaj?):

Vprašanje 2 - Kaj je vaše delovno mesto? Možnih je več odgovorov. (Če je pri vprašanju 1 odgovor Šola)

- Ravnatelj/direktor
- Učitelj splošnih predmetov
- Učitelj strokovnih modulov
- Učitelj praktičnega pouka
- Organizator PUD
- Svetovalni delavec
- Drugo (kaj?):

Vprašanje 3 - Kakšna je vaša vloga na zbornici? (Če je pri vprašanju 1 odgovor Zbornica)

- Svetovalec, zaposlen na zbornici
- Zunanji sodelavec zbornice, in sicer:

Vprašanje 4 - Ali poznate prenovljeni program pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev? (program je dostopen na povezavi https://cpi.si/wp-content/uploads/2021/03/PPI_program_mentorji_dec2020_cistopis_final.pdf)

- Da
- Ne

Vprašanje 5 - Kolikokrat ste že izvedli prenovljeni program pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev? (Če je pri vprašanju 4 odgovor Da)

- Nisem še izvedel prenovljenega programa

- Enkrat
- Dvakrat
- Več kot dvakrat

Vprašanje 6 - Kateri sklop predavate oz. izvajate? Možnih je več odgovorov. (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa)

- Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja
- Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?
- Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?
- Zaključna naloga

Vprašanje 7 - Koliko časa že sodelujete pri izvajanju pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev? (Če je pri vprašanju 4 odgovor Da)

- 1 leto
- 3 leta
- Več kot 3 leta, koliko:

Vprašanje 8 - Kako aktualne so vsebine prenovljenega programa za mentorjevo delo, za izvajanje PUD v podjetju? (Če je pri vprašanju 4 odgovor Da)

Vsebine prenovljenega programa	Ni aktualno	Malo aktualno	Še kar aktualno	Zelo aktualno	Ne poučujem teh vsebin
Razvojne potrebe mladostnika.					
Razvoj identitete mladostnika in poklicno odločanje.					
Komunikacija z mladostnikom.					
Vzpostavljanje pravil in reševanje konfliktov.					
Predstavitev zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov v okviru praktičnega usposabljanja dijakov, vajeništva in praktičnega izobraževanja študentov.					
Sodelovanje in pomen timskega dela v podjetju in med šolo ter podjetjem.					
Vodenje dokumentacije in njena uporaba pri praktičnem usposabljanju z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol.					

Poznavanje pomembnih dokumentov - poklicni standardi, izobraževalni programi, katalogi znanj ter izpitni kataloge za zaključni izpit.					
Proces spremljave in vrednotenja kompetenc - povezava med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem; povratna informacija, samoevalvacija ter preverjanje in ocenjevanje.					
Strategije učenja in poučevanja na delu.					

Vprašanje 9 - Zanima nas, v kolikšni meri ste pri izvajanju prenovljenega programa spremenili (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa):

	Zelo malo (0 % - 9 %)	Malo (10 % - 39 %)	Srednje veliko (40 % - 59 %)	Veliko (60 % - 89 %)	Večino (90 % - 100 %)	Ne pripravljam/ izvajam
Priprave na predavanje						
Gradivo za udeležence - izročki						
Gradivo za udeležence – viri, povzetki virov						
Didaktične metode						
Naloge za samostojno delo						
Vsebinsko zaključne naloge						
Preverjanje pridobljenih kompetenc udeležencev						

Vprašanje 10 - Kaj menite o ustreznosti časovne opredelitve prenovljenega programa? (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa)

	Ime vsebinskega sklopa	Število ur pedagoškega dela	Samostojno delo kandidata	SKUPAJ
VS1	KOMUNICIRANJE IN SODELOVANJE DIJAKA OZ. ŠTUDENTA IN MENTORJA	8 ur	4 ur	12 ur
VS2	KAKO PODPRETI MENTORJA PRI IZVEDBI USPOSABLJANJA?	8 ur	4 ur	12 ur
VS3	KAKO PODPRETI MLADOSTNIKA PRI UČENJU NA DELOVNEM MESTU?	8 ur	6 ur	14 ur
ZN	ZAKLJUČNA NALOGA	8 ur	4 ur	12 ur
	SKUPAJ vseh ur	32 ur	18 ur	50 ur

	Ne	Deloma	Da	Komentar:
Program predvidi dovolj časa za uresničevanje zastavljenih ciljev.				
V programu je ustrezno razdeljen čas za pedagoško in samostojno delo.				
V programu je ustrezno predviden čas za pripravo zaključne naloge.				

Vprašanje 11 - Prosimo, ocenite kako so cilji sklopa 'Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja' uporabni za mentorjevo delo, za izvajanje PUD v podjetju (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja):

	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Ne uresničujem teh ciljev
Razloži osnovne razvojne značilnosti mladostnika (spoznavni, čustveni in socialni razvoj) skozi primere odzivanja mladostnika in opiše ustrezne načine komunikacije z mladostnikom glede na njegove razvojne značilnosti, potrebe in proces oblikovanja identitete...					
Utemelji vpliv različnih socialnih in kulturnih ozadij (priseljenci, mladostniki, ki prihajajo iz socialno ranljivejših okolij) na razvoj identitete mladostnika ter ta vpliv upošteva v različnih kontekstih komuniciranja (način sporočanja pravil, pomen pohval, pomen podpore).					
Opiše in uporablja veščine dobrega komuniciranja (poslušanje, postavljanje različne vrste vprašanj, podajanje povratne informacije, odzivanje na predloge, jasnost ...) ter različne načine in strategije komuniciranja ...					
Razloži možne načine ravnanja z mladostnikom v težavah ter nekatere strategije reševanja konfliktnih situacij.					
Opiše in analizira pomen svoje vloge pri spodbujanju mladostnika k sodelovanju, zavedanju in razmišljanju o njegovem delovanju, pri odločanju in presojanju ter ravnanju.					

Vprašanje 12 - Bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa 'Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja'? Je kateri cilj odveč, ali kateri manjka, so zapisi razumljivi? (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Komuniciranje in sodelovanje dijaka oz. študenta in mentorja)

Vprašanje 13 - Prosimo, ocenite kako so cilji sklopa 'Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?' uporabni za mentorjevo delo, za izvajanje PUD v podjetju (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?):

	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Ne uresničujem teh ciljev
Našteje in opiše glavne postavke zakonov, pravilnikov in predpisov, ki urejajo odnose in odgovornosti delodajalcev in dijakov oz. študentov...					
Pojasni pomen sodelovanja in usklajevanja med šolo in podjetjem.					
Predstavi nekaj strategij vključevanja v timsko delo, timskega sodelovanja in usklajevanja ter na enem konkretnem primeru analizira njihovo (ne)uspešnost.					
Pojasni pomen vodenja dokumentacije za praktično usposabljanje z delom, za vajeništvo in za praktično izobraževanje študentov višjih šol ter uporabe predlagane dokumentacije.					
Opiše poklicne standarde, izobraževalne programe, kataloge znanj ter izpitne kataloge za zaključni izpit.					
Razloži povezavo med cilji, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem in analizira svojo vlogo pri opredeljevanju ciljev, načrtovanjem in spremljavo ter ocenjevanjem.					
Na konkretnem primeru predstavi en način spremljanja dijakovega oz. študentovega napredka in analizira pomen svoje vloge v predstavljenem primeru.					
Opiše pomen povratne informacije za napredek dijaka oz. študenta in predstavi primer kakovostne povratne informacije.					
Razloži in ovrednoti pomen samoevalvacije dijaka oz. študenta					
Pojasni razliko med preverjanjem in ocenjevanjem.					

Vprašanje 14 - Bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa 'Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja'? Je kateri cilj odveč, ali kateri manjka, so zapisi

razumljivi? (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?)

Vprašanje 15 - Prosimo, ocenite kako so cilji sklopa 'Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?' uporabni za mentorjevo delo, za izvajanje PUD v podjetju (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?):

	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Ne uresničujem teh ciljev
Opiše in pojasni pomen razdelitve vlog in nalog v okviru praktičnega usposabljanja na delovnem mestu, vajeništva oz. praktičnega izobraževanja študentov (vloga in naloge mentorja, dijaka, vajenca, študenta, kadrovske službe, delovodje ...).					
Razloži pomen spodbudnega učnega okolja, ki podpira dijaka oz. študenta glede na individualne značilnosti ter različne zmožnosti in potrebe.					
Opiše značilnosti različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu.					
Utemelji pomen poznavanja različnih učnih stilov in različnih strategij učenja na delovnem mestu ter presodi njihovo uporabno vrednost v različnih učnih situacijah in za različne posameznike.					
Na konkretnem primeru razloži, kako bi posameznike spodbujal k iskanju različnih rešitev ter h kritičnemu opazovanju in razmišljanju (z uporabo različnih vprašanj, strategij, ki spodbujajo divergentno mišljenje).					
Pojasni pomen spremljave dijaka oz. študenta in se seznani z različnimi načini spremljanja in podpiranja dijaka oz. študenta pri njegovem napredku (formativno spremljanje – samoevalvacija, podajanje povratnih informacij ...) in vrednotenja učnih rezultatov dela					
Pojasni pomen razvijanja ključnih kompetenc pri dijakih oz. študentih v delovnem okolju (podjetniškega vedenja, skrbi za					

varovanje okolja ter zdravja sebe in drugih, vseživljenjskega učenja, socialnih in komunikacijskih spretnosti idr.)					
---	--	--	--	--	--

Vprašanje 16 - Bi želeli sporočiti še kaj glede ciljev sklopa 'Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu'? Je kateri cilj odveč, ali kateri manjka, so zapisi razumljivi? (Če je pri vprašanju 6 označen odgovor Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?)

Vprašanje 17 - V kolikšni meri uporabljate navedene (didaktične) metode pri izvajanju prenovljenega programa za pedagoško-andragoško usposabljanje za mentorje? (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa)

	Nikoli	Redko (1-10 %)	Včasih (11-49 %)	Pogosto (50-89 %)	Večinoma (90-100 %)	Ne poznam
Predavanje						
Delo z viri						
Delo v parih						
Metoda snežne kepe						
Demonstriranje						
Igra vlog						
Metoda 4 stopenj						
Refleksija						
Učni razgovor						
Druga, katera:						

Vprašanje 18 - Kako udeleženci pri vašem sklopu opravijo ure samostojnega dela? (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa)

Vprašanje 19 - Prosimo, ocenite, ali ste imeli pri izvedbi usposabljanja težave in v kolikšni meri (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa):

	Nobenih težav	Malo težav	Srednje veliko težav	Veliko težav	Zelo veliko težav	Ne izvajam
Pri izbiri literature za posamezno tematiko.						
Pri pripravi na izvedbo programa.						
Pri pripravi gradiva za udeležence.						
Pri izbiri ustreznih metod dela.						
Pri izbiri nalog za samostojno delo.						

Pri mentoriranju zaključne naloge.						
Pri evalviranju zaključne naloge.						
Drugo, kaj:						

Vprašanje 20 - Kakšna je vaša vloga pri pripravi zaključne naloge? (Če pri vprašanju 5 odgovor ni Nisem še izvedel prenovljenega programa)

	Da	Ne
Med usposabljanjem dam udeležencem navodila, kako naj pripravijo zaključno nalogo.		
Udeležencem pomagam zbrati temo zaključne naloge.		
Mentoriram pripravo naloge.		
Izpraševalec		

Vprašanje 21 - Ali poznate Podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev, ki je nastalo hkrati s prenovljenim programom leta 2021? (Podporno gradivo je dostopno na povezavi: <https://cpi.si/wp-content/uploads/2022/01/Podporno-gradivo-za-pedagosko-andragosko-usposabljanje-mentorjev.pdf>) (Če je pri vprašanju 4 odgovor Da)

- Da
- Deloma
- Ne

Vprašanje 22 - Ali uporabljate podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev? (Če je pri vprašanju 21 odgovor Da ali Deloma)

- Da, uporabljam.
- Podporno gradivo redko uporabljam, saj se poslužujem drugih virov za pripravo predavanj.
- Podpornega gradiva ne uporabljam.

Vprašanje 23 - Na kakšen način uporabljate podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev? Izberite tri načine, na katere najpogosteje uporabljate podporno gradivo. Možnih je več odgovorov (Če je pri vprašanju 22 odgovor Da, uporabljam)

- Podporno gradivo je moj glavni vir za pripravo vsebine in izvedbe predavanj.
- Podporno gradivo mi služi kot podpora pri preverjanju zastavljenih ciljev.
- Iz podpornega gradiva črpam primere iz prakse.

- Podporno gradivo uporabljam kot učbeniško gradivo na predavanjih.
- Podporno gradivo predstavim kot možno literaturo za udeležence.
- Drug način uporabe:

Vprašanje 24 - Zanima nas, kako ocenjujete vsebinske sklope podpornega gradiva z vidika uporabnosti za načrtovanje in realizacijo ciljev posameznega sklopa in vidika uporabnosti za udeleženca (Če je pri vprašanju 23 odgovor a ali b).

Uporabno za načrtovanje in realizacijo ciljev posameznega sklopa	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Ne uporabljam tega sklopa
1. sklop: Komuniciranje in sodelovanje mladostnika in mentorja					
2. sklop: Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?					
3. sklop: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?					

Uporabno za udeležence	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Ne uporabljam tega sklopa
1. sklop: Komuniciranje in sodelovanje mladostnika in mentorja					
2. sklop: Kako podpreti mentorja pri izvedbi usposabljanja?					
3. sklop: Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?					

Vprašanje 25 - Kako ocenjujete posamezne didaktične elemente podpornega gradiva? (Če je pri vprašanju 23 odgovor a ali b).

Uporabnost	Neuporabno	Malo uporabno	Še kar uporabno	Zelo uporabno	Vaš komentar k oceni
Premišljevanja o osebnih izkušnjah					
Primeri iz prakse – anekdotski zapisi					
Slikovno gradivo - stripi					
Vprašanja za preverjanje					
Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami					

Zanimivost	Nezanimivo	Malo zanimivo	Še kar zanimivo	Zelo zanimivo	Vaš komentar k oceni
Premišljevanja o osebnih izkušnjah					
Primeri iz prakse – anekdotski zapisi					
Slikovno gradivo - stripi					
Vprašanja za preverjanje					
Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami					

Razumljivost	Nerazumljivo	Malo razumljivo	Še kar razumljivo	Zelo razumljivo	Vaš komentar k oceni
Premišljevanja o osebnih izkušnjah					
Primeri iz prakse – anekdotski zapisi					
Slikovno gradivo - stripi					
Vprašanja za preverjanje					
Priloga za poučevanje in učenje mladostnikov s posebnimi potrebami					